

Naturstyrelsen Himmerland
Møldrupvej 26
9520 Skørping

Att. Anne Smith

Miljøvurdering & Plan
J.nr. 2025 - 28614
Ref. SOWAA
28. maj 2026

Afgørelse om, at etablering af Hanehøj Skovrejsningsprojekt ikke er omfattet af krav om miljøvurdering

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) har den 3. februar 2026 modtaget Naturstyrelsens ansøgning om Hanehøj skovrejsningsprojekt via Rebild Kommune, nordøst for Skørping. Projektet har til formål at etablere en skov, som skal beskytte og forbedre drikkevandskvaliteten og skabe mere sammenhængende natur.

Afgørelse

SGAV har på baggrund af en screening vurderet, at projektet ikke vil kunne påvirke miljøet væsentligt og derfor ikke er omfattet af krav om miljøvurdering. Afgørelsen er truffet efter § 21 i miljøvurderingsloven¹.

Afgørelsen er ikke en tilladelse, men alene en afgørelse om, at projektet ikke skal gennemgå en miljøvurderingsproces. Bygherre har ansvar for at indhente eventuelle nødvendige tilladelser og dispensationer for at realisere projektet.

Screeningen er gennemført med udgangspunkt i det projekt, som er beskrevet i ansøgningen og sagens øvrige bilag, og på baggrund af de miljømæssige forudsætninger, som er gældende på screeningstidspunktet. Hvis projektet ændres, er bygherre forpligtet til at ansøge igen med henblik på at få afgjort, om ændringen er omfattet af krav om miljøvurdering.

Afgørelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. miljøvurderingslovens § 39.

¹ LBK nr. 4 af 03/01/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

1 Sagens oplysninger

Ansøgningen er indgivet i henhold til § 18 i miljøvurderingsloven. Ansøgningen er fremsendt til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, som varetager kommunalbestyrelsens opgaver og beføjelser for det konkrete projekt, jf. § 3, stk. 1, nr. 1 i miljøvurderingsbekendtgørelsen², da staten er bygherre (jf. § 2, nr. 3). Det ansøgte projekt er omfattet af bilag 2, pkt. 1.d i miljøvurderingsloven vedr. nyplantning og rydning af skov med henblik på omlægning til anden arealudnyttelse.

Sagens dokumenter omfatter bygherres ansøgning (bilag 1), projektbeskrivelse (bilag 2), kortmateriale (bilag 3) og ansøgningens bilag (bilag 4).

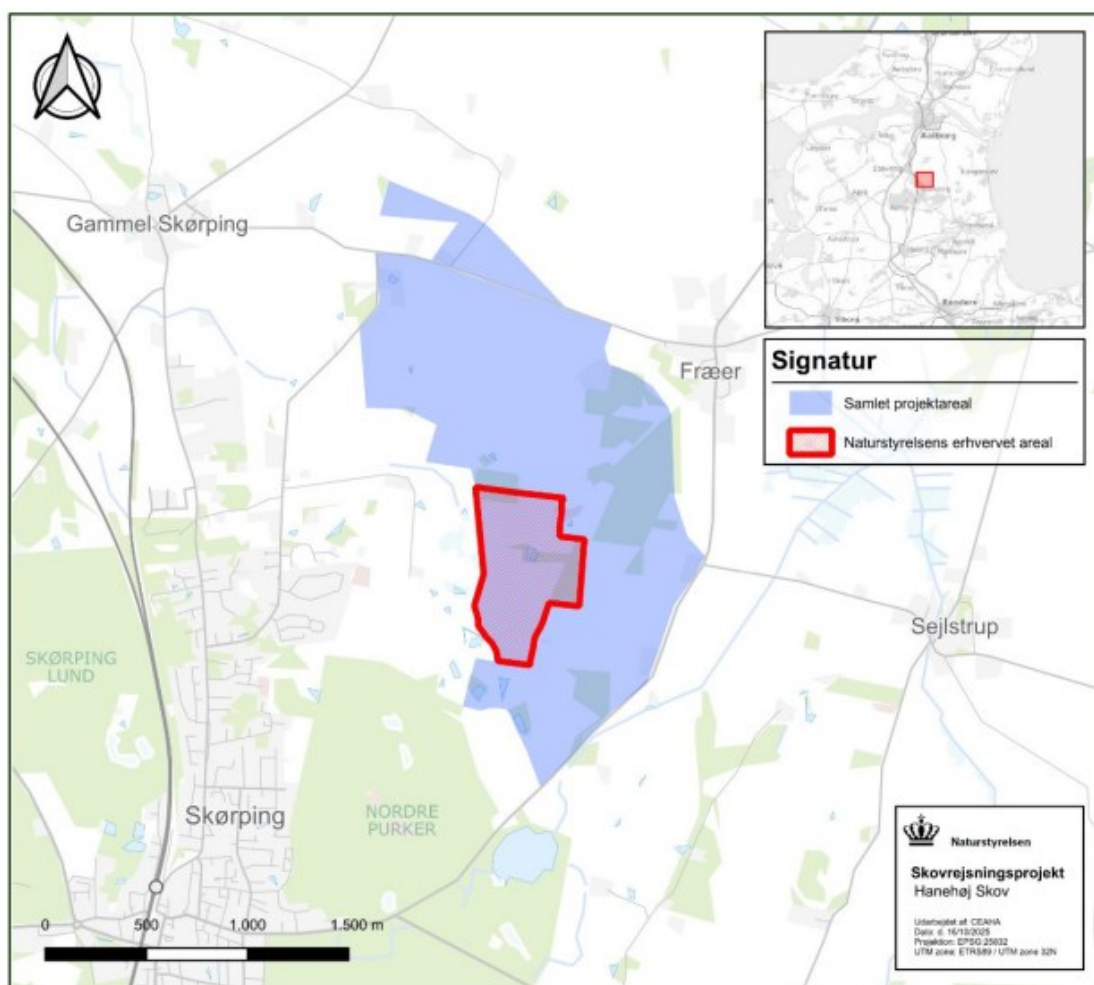
2 Projektbeskrivelse

Projektet omfatter ca. 33 ha (matr. 8b, Fræer By, Fræer) og indgår som en del af en større samarbejdsaftale mellem Skørping Vandværk A.m.b.a, Naturstyrelsen Himmerland og Rebild Kommune, der samlet dækker ca. 250 ha. I første fase har Naturstyrelsen erhvervet 33 ha inden for området. Skørping Vandværk, som medfinansierer skovrejsningen med op til 10 mio. kr. over 30 år, får samtidig fortrinsret til grundvandsindvinding inden for projektområdet. Projektområdet fremgår af Figur 1. Såfremt Naturstyrelsen lykkes med yderligere opkøb, vil de anses som nye projekter inden for aftalearealet.

Hanehøj Skovrejsningsprojekt skal bidrage til beskyttelse af grundvandet og områdets drikkevandsinteresser ved at beskytte den nye kildeplads ved Skørping vandværk, som forsyner byens ca. 3.000 borgere. Desuden skal projektet bidrage til, at naturværdierne og de rekreative værdier i området sikres og forbedres samtidig med, at skoven skal producere træ og binde kulstof til gavn for klimaet. De landskabelige og kulturhistoriske interesser i området sikres samtidigt bedst muligt. Området er karakteriseret ved et kuperet terræn med mange bakker, slugter og lavninger, hvor skovbeplantning kombineret med udlæg af lysåbne naturområder vil fremhæve landskabets naturlige konturer.

Hanehøj Skov etableres som en bynær skov med stier, borde og bænke samt opholdsarealer som lejr- og bålpladser for borgerne i Skørping og omegn. For at sikre råd og indflydelse fra Skørping Vandværk og skovens brugere er projektet blevet drøftet i Naturstyrelsen Himmerlands brugerråd samt i udvidet form via offentligt møde, hvor lokale interessenter blev inviteret på markvandring. Brugerrådet har repræsentanter fra DN, Friluftsrådet, DIF, DOF, Danmarks Jægerforbund, Dansk orienteringsforbund, Landbrugsorganisationer, Arden Fællesråd, Lokale formidlingsinteresser og Naturstyrelsen.

² BEK nr. 1608 af 09/12/2024 vedr. bekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter med senere ændringer jf. BEK nr. 430 af 02/05/2025 vedr. ændring af bekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter.

Figur 1. Kort over projektområdet for 1. etape af Hanehøj Skov. Den røde polygon viser det konkrete projektareal, der ansøges for, mens den blå polygon viser det samlede aftaleareal, som Naturstyrelsen over tid ønsker at erhverve og udføre skovrejsning på i takt med, at dette bliver muligt i kraft af frivillige aftaler.

2.1 Konkrete aktiviteter

Projektet udføres i overensstemmelse med Naturstyrelsens retningslinjer for statslig skovrejsning og driften vil foregå efter Naturstyrelsens retningslinjer for naturnær skovdrift. Projektarealet er på 33 ha og de konkrete aktiviteter er at:

- Ca. 60 % af arealet tilplantes som blandingskulturer med 3-5 blivende træarter og en omtrentlig 80/20 % fordeling mellem løv- og nåletræ.
- Der etableres brede, artsrige skovbryn langs skovens ydre kanter i varierende bredde.
- Ca. 40 % af arealet bevares som lysninger, eksisterende skov, søer og andre eksisterende natur-elementer.

Naturstyrelsen oplyser, at der ikke vil være konkrete aktiviteter på de friholdte arealer i projektets anlægsfase, ligesom der ikke vil være konkrete aktiviteter inden for projektarealets eksisterende natur og allerede skovdækkede arealer. Der foretages således ingen hydrologiske tiltag eller ændringer i medfør af projektet, og der fældes ingen træer i forbindelse med projektets anlægsfase. På Figur 2 ses en oversigt over projektets udformning.

Figur 2. Kort over projektområdet. Den fremtidige højskov er markeret mørkegrøn, mens skovbryn er markeret lysegrønne.

Naturstyrelsen bemærker, at skovbrynene på Figur 2 er indtegnet efter minimumskravene til bredde, jf. skovloven, men at de i realiteten vil blive bredere mange steder og variere i deres udformning. Projektets enkelte aktiviteter beskrives i de følgende afsnit.

2.1.1 Etablering af skov

Ud af de 33 ha, der skal udvikles til skovlandskab, tilplantes ca. 18,2 ha som blandingskulturer med en omtrentlig 80/20 procentfordeling mellem løv- og nåletræer, med eg som den dominerende træart. Artssammensætningen vil derudover tage afsæt i kataloget over naturnære skovudviklingstyper og iblandes nøddetræer og -buske til glæde for dyrelivet og de lokale borgere. De fremtidige 18,2 ha blandingskulturer er opdelt i 2 delarealer á henholdsvis ca. 5,9 ha og 12,3 ha (se Figur 2). Den indre del af skovparcellerne, højskoven, maskinplantes med ca. 5.000-5.500 planter pr. ha. Selve plantningen udføres med en 3-rækket plantemaskine monteret på traktor, der overholder Naturstyrelsens krav til miljøgodkendelse af maskiner.

Omtrent 14,8 ha friholdes for tilplantning med henblik på at bevare og understøtte oplevelsen af landskabets kuperede terræn og skabe gode udsigtsmuligheder, samt at skabe et varieret skovlandskab med potentiale for udvikling af lysåben natur til gavn for den biologiske mangfoldighed.

Skovbryn

Der etableres brede, artsrige skovbryn med hjemmehørende arter langs skovens ydre kanter. Arterne vil blandt andet være tjørn, slåen, kvalkved, hyld, abild, hassel og dunet gedebled. Skovbrynene vil under-

støtte skovlandskabets variation, overgange og randzoneeffekter. Skovbrynene kommer til at være minimum 20 m brede mod vest og nord og minimum 10 m brede mod øst og syd, men vil variere i bredde og udformning af hensyn til diversitet og læ. Skovbrynene maskinplantes med ca. 4.000 planter pr. ha.

Jordbearbejdning

Der forventes en minimal grad af jordbearbejdning i forbindelse med projektet, idet plantningen vil foregå umiddelbart efter høst og isåning af en dækafgrøde. Hvis stubmarken er velegnet til direkte isåning af dækafgrøde vil pløjning således være unødvendigt. Hvis arealet er blevet græsanløbent, vil der blive pløjet i 12-15 cm dybde, inden isåning af dækafgrøden.

Vildthejn

Der opsættes et 140 cm højt vildthejn (flethejn) til beskyttelse af de tilplantede arealer mod råvildt. Der hegnes kun rundt om de to tilplantede arealer (se Figur 2), hvorved bevægelsesmulighederne for vildtet sikres på de lysåbne arealer og inden for projektarealets eksisterende skov og natur. Hegnspæle nedrammes med hydraulisk pælehammer monteret på traktor. Trådhejn trækkes fra rulleholder monteret på traktor og hæftes på pæle med sømpistol. Arbejdet forventes udført på 3 dage i dagtimerne. Nedramning af hegnspæle vil kortvarigt støje, mens arbejdet pågår, men støj og emissioner overstiger ikke niveauet for den almindelige landbrugsdrift. Der forventes ikke driftsarbejde tilknyttet vildthejnene. Vildthejn nedtages med traktor, når bevoksningerne har etableret sig og træernes topskud er vokset over rådyrs bidhøjde efter 4-5 vækstsæsoner.

Renhold

Naturstyrelsen forventer intet behov for renhold af kulturen såfremt den isåede dækafgrøde etablerer sig succesfuldt og arealet af den årsag ikke bliver anløbet med græs. Skulle der mod forventning være for meget græs i kulturen, vil det blive nødvendigt med mekanisk renhold det første år efter plantning. Eventuelt renhold udføres ved hjælp af harvning. Arbejdet vil blive udført inden for almindelig arbejdstid i dagtimerne.

Driftsfasen

Der anvendes ikke pesticider eller gødning, da skoven vil blive drevet efter Naturstyrelsens retningslinjer for naturnær skovdrift, og skoven etableres, så den kan udvikle sig til et kontinuert skovøkosystem, hvor skoven forynger sig selv. Denne form for skovdyrkning giver løbende lys og plads til selvforyngelsen, så skoven udvikler sig differentieret og i flere etager. Et af målene med naturnær skovdrift er, at skoven bliver mere genetisk divers og robust, bl.a. fordi den over generationer tilpasser sig de lokale vækstforhold.

I løbet af de første 10-20 år udføres der almindeligvis 1-2 udrensninger i unge egebevoksninger. Formålet er at tynde ud i bevoksningen, dvs. nedbringe antallet af træer, samtidigt med at uønskede træer fjernes. Udrensninger kan udføres manuelt med motorsav, eller med skovningsmaskine. I et naturnært skovdyrkningssystem fældes træerne løbende, når de opnår en ønsket diameter. De fældede træer vil som udgangspunkt blive solgt som gavntræ. Der foretages ikke renafrifter i naturnær skovdrift, hvorfor der kontinuerligt vil være et mere eller mindre tætsluttende kronedække på arealet, og skovklimaet dermed bibeholdes.

Støj og emissioner fra skovnings- og udkørselsmaskiner overstiger ikke niveauet for den almindelige landbrugsdrift, der hidtil har været på arealerne. Da bevoksningen ligger på veldrænet jord kan indgrebene gennemføres uden risiko for dybe kørespor eller varige terrænskader. Afhængigt af den samfundsmæssige efterspørgsel efter biomasse til grøn energi bliver dele af det skovede materiale kørt ud til skovvej og fliset op i lastbilcontainere, som fragter biomassen til fjernvarmeanlæg.

Naturstyrelsen oplyser desuden, at projektområdets lysåbne arealer vil blive forpagtet ud til afgræsning eller høslæt. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærker, at skovgræsning er tilladt på op til 10 % af et fredskovspligtigt areal jf. skovlovens § 10, pkt. 4. I nærværende projekt udgør det lysåbne areal ca. 8,6 ha svarende til ca. 26 % af det fremtidige fredskovspligtige areal. Tiltaget kan således kræve dispensation fra skovloven, såfremt mere end 10 % af det samlede areal udlægges til afgræsning.

2.2 Arealanvendelse, overjordiske anlæg og servitutter

Projektområdet er beliggende i landzone og har hidtil været i landbrugsmæssig drift med mindre § 3-beskyttede naturarealer i markerne samt i skel mellem projektarealet og tilstødende dyrkningsflader. Den nye skov vil blive pålagt fredskovspligt.

Skovrejsningen bygger på frivilligt salg af jord, idet der ifølge naturbeskyttelseslovens § 60, stk. 2, ikke kan anvendes ekspropriation til statslige skovrejsningsprojekter. Skovrejsningen ved Hanehøj Skov realiseres derfor etapevis over en længere årrække, efterhånden som der erhverves jord. På nuværende tidspunkt har Naturstyrelsen erhvervet 33 ha af samarbejdsaftaleområdet for Hanehøj Skov, der samlet dækker ca. 250 ha.

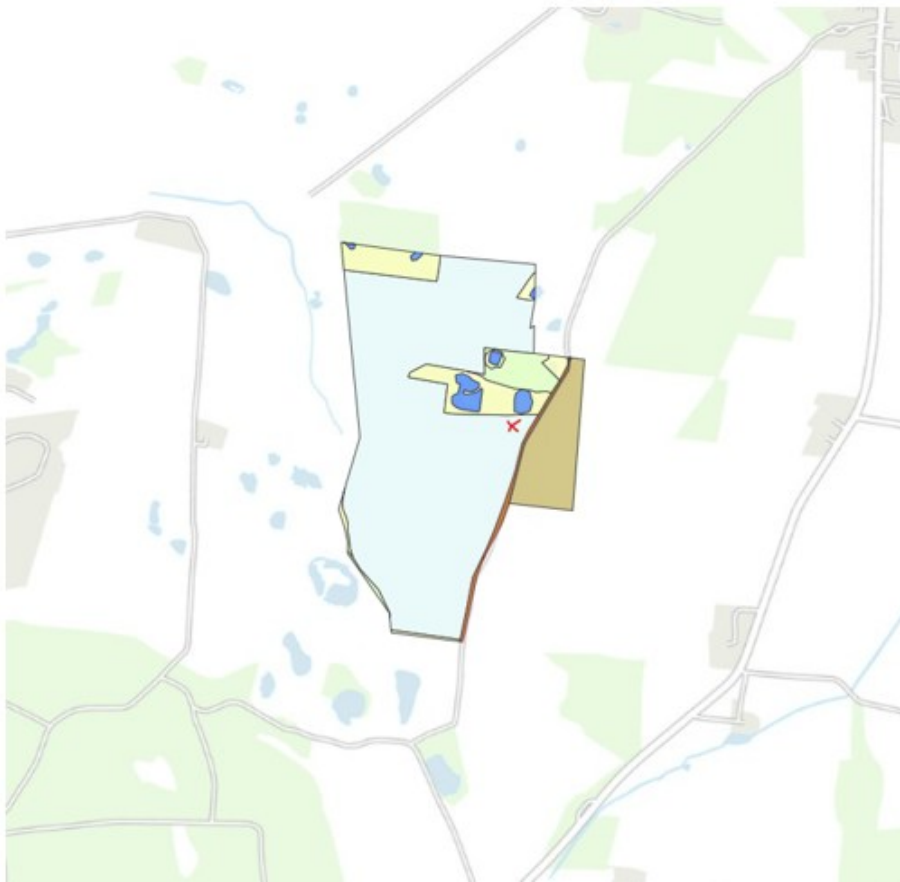
2.3 Fældning af træer eller rydning af levende hegn

Projektet indebærer ikke fældning af eksisterende træer eller rydning af levende hegn i anlægsfasen. I driftsfasen vil der som nævnt i afsnit 2.1.1 i løbet af de første 10-20 år gennemføres 1-2 tyndinger. Naturstyrelsen registrerer løbende, om der er huller fra hulrugende fugle, rovfuglereder og lignende, som skal tages hensyn til og passes på, når der laves hugstindgreb i skoven. Skoventreprenørerne får udleveret et 'Pas på-kort' over registreringerne og holder derudover selv øje med, om der er reder eller huller i træerne, i hvilket tilfælde træet får lov at blive stående. Naturstyrelsen oplyser, at der således ikke vil blive fældet ældre værdifulde træer med hulheder og lignende i forbindelse med projektet hverken i anlægs- eller driftsfasen.

2.4 Trafik- og adgangsforhold

De beskrevne aktiviteter vil medføre arbejdskørsel på projektområdets tilstødende veje. Nærmeste offentlige vej er Gerdingvej. I anlægsfasen vil trafikken primært bestå af transport af en plantemaskine, færdsel i to af Naturstyrelsens servicebiler og en lastbil til levering af plantemateriale. Omfanget af den samlede færdsel på vejnettet vil i anlægsfasen være midlertidigt og mindre end den hidtidige trafik i forbindelse med landbrugsdrift.

Naturstyrelsen oplyser, at der etableres en midlertidig arbejdsplads med mandskabsvogn i den østlige side af projektområdet, tæt ved den adgangsgivende markvej, ved det røde kryds på Figur 3.

Figur 3. Kort over placering af midlertidig arbejdsplads med mandskabsvogn.

I driftsfasen vil arbejdsrelateret færdsel på offentlige veje være begrænset og primært bestå af tjenestebiler og servicevogne i forbindelse med tilsyn, formidling og naturpleje. Derudover vil veje og skovspor med års mellemrum blive benyttet af skovningsmaskiner og transportkøretøjer i forbindelse med hugst og bortkørsel af biomasse, brænde og tømmer.

2.5 Tidsplan og varighed af anlægsarbejdet

Plantningen forventes udført i løbet af 20 arbejdsdage i efteråret 2026. Arbejdet udføres kun i almindelig arbejdstid på hverdage og lørdage (mandag-fredag kl. 07-18 og lørdag kl. 07-14). Rebild Kommune har ikke et regulativ for støjende/støvende aktiviteter, men midlertidige aktiviteter³, der kan medføre gener for omgivelserne i form af støj, støv eller vibrationer skal anmeldes til Rebild Kommune mindst 14 dage før aktiviteterne påbegyndes. Ved uheld som f.eks. oliespild kan der være arbejde uden for normal arbejdstid for at afbøde eventuelle skader fra uheldet.

3 SGAV's vurdering

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har på baggrund af ansøgningsmaterialet vurderet, at projektet ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet, og derfor ikke kræver udarbejdelse af en miljøvurdering. Dette er uddybet og begrundet nedenfor.

³ <https://rebild.dk/erhverv/miljoe/bygge-og-anlaegsaktiviteter/midlertidige-aktiviteter>

4 Målsatte vandforekomster

Projektets påvirkninger på alle direkte og nedstrøms berørte vandområder kan potentielt medføre tilstandsændringer eller forhindre målopfyldelse for det enkelte målsatte vandområde, jf. rammerne for beskyttelse af danske vandområder i gældende vandområdeplaner for 2021-2027 (VP3G) og indsatsbekendtgørelsen⁴.

Projektområdet ligger i vandområdedistrikt Jylland og Fyn samt i hovedvandopland DK1.2 Limfjorden. Der findes ingen målsatte søer og ingen målsatte vandløb inden for projektområdet, som potentielt kan påvirkes. Der findes desuden ingen målsatte søer uden for projektområdet, som potentielt kan påvirkes. Projektet ligger i oplandet til 5 målsatte vandløb, inden det løber ud i DK Vandområde ID 235 Nibe Bredning og Langerak, som er slutrecipient, men der er ingen direkte hydrologisk kontakt til disse vandforekomster inden for projektområdet, idet projektområdet ikke indeholder vandløb, grøfter og dræn.

4.1 Aktiviteter der kan påvirke vandforekomster

Potentielle påvirkninger fra projektet, der direkte eller indirekte kan påvirke målsatte vandforekomster i eller nær projektområdet, er:

- Mobilisering af miljøfarlige, forurenende stoffer, herunder pesticider.
- Påvirkning med næringsstoffer.
- Direkte eller indirekte, fysiske ændringer på vandløb, søer og/eller grundvandsforekomster som øvrige hydrologitiltag som f.eks. sløjfning af dræn.

Ikke alle ovenstående aktiviteter kan medføre påvirkninger på alle vandforekomster. De potentielle påvirkninger, der er relevante for vurderingen af den enkelte vandforekomst, inddrages i relevante afsnit.

4.2 Grundvandsforekomster

Grundvandsmagasinerne opdeles i tre typer; terrænnære, regionale og dybe. Alle grundvandsforekomster er målsat til god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand. Projektområdet krydser 4 grundvandsforekomster. Grundvandsforekomsternes ID og aktuelle tilstande fremgår af Tabel 1.

Tabel 1. Oversigt over de grundvandsforekomster, som projektområdet krydser, og deres aktuelle tilstande.

Navn (DK ID)	Typologi	Kvantitativ tilstand	Kemisk tilstand (årsag til manglende målopfyldelse)
DK102_dkmf_1095_ks	Regional	God	Ringe (pesticider og påvirkning af drikkevand pga. pesticider)
DK102_dkmf_974_kalk	Regional	God	Ringe (chrom og påvirkning af drikkevand pga. nitrat og pesticider)
DK102_dkmf_5009_ks	Regional	God	Ringe (nitrat og pesticider)
DK102_dkmf_526_ks	Dyb	God	God

Regionalt grundvand er defineret ved en grundvandsforekomst, der har direkte kontakt til vandløb, søer eller vådområder eller potentielt grundvandsafhængige terrestriske økosystemer. Dybt grundvand er defineret ved grundvandsforekomster uden kontakt til vandløb, søer eller potentielt grundvandsafhængige terrestriske økosystemer, og topkoterne er mindst 25 meter under terrænet.

Skovrejsning inden for projektområdet vurderes generelt at være positivt for grundvandsbeskyttelsen, idet landbrugsdriften i området ophører, hvorved nedsivningen af nitrat samt eventuelle pesticidrester

⁴ BEK nr. 1669 af 08/12/2025 Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

til grundvandet vil mindskes, som i dag er årsag til den manglende målopfyldelse for de regionale grundvandsforekomster.

Naturstyrelsen oplyser, at der ikke foretages hydrologiske ændringer i form af f.eks. sløjfning af dræn og grøfter, og de planlagte aktiviteter i anlægsfasen jf. afsnit 2.1 vil således ikke medføre væsentlige påvirkninger (hverken kvantitativt eller kemisk) af de målsatte grundvandsforekomster i området. I driftsfasen vil der over tid blive et øget vandoptag og fordampning fra træerne i den tilplantede del af projektområdet, men Naturstyrelsen vurderer ikke, at projektets gennemførelse vil påvirke grundvandsforekomsternes kvantitative tilstand væsentligt.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer på det foreliggende grundlag, at projektet ikke hindrer målopfyldelse eller medfører risiko for at forringe eksisterende grundvandstilstande hverken kemisk eller kvantitativt. Det skyldes, at projektet ikke indebærer vådlægning af tidligere landbrugsjord, hvorfor der ikke er risiko for nedsivning af miljøfarlige, forurenende stoffer, herunder pesticider, til grundvandsforekomsterne. Projektets gennemførelse medfører desuden ikke risiko for påvirkning med næringsstoffer, ligesom der ikke foretages hydrologitiltag, der kan medføre ændring af grundvandsforekomsternes kvantitative tilstand.

4.3 Målsatte vandløb

De potentielle påvirkninger af de målsatte vandløb afhænger af om vandløbet berøres direkte, eller om vandløbet er nedstrøms beliggende. Der er ingen målsatte vandløb inden for projektområdet. Projektområdet ligger i oplandet til 5 målsatte vandløb, men der er ingen direkte hydrologisk forbindelse til målsatte vandforekomster, idet projektområdet ikke indeholder vandløb, grøfter eller dræn. Topografisk ligger projektområdet højt og kun i tilfælde af ekstremregn vil overfladevand, der falder lige nord for projektgrænsen, flyde gennem projektområdet. Der er ingen opstrøms liggende vandforekomster.

Målsatte nedstrøms vandforekomster:

- Mod vest ligger projektområdet i vandløbsoplandet til Otterup Mosegrøft (ID 08911_c), der løber videre ud i Lindenberg Å (ID 00128). Fra det nordvestlige hjørne af projektområdet er der knap 2 km til Otterup Mosegrøft i fugleflugtslinje.
- Mod øst ligger en mindre del af projektområdet i vandløbsoplandet til Skelgrøften (ID 07478), der løber ud i Sejlstrup Bæk (ID 08898) og Tustrup Bæk (ID 010517/08906), som løber videre ud i Lindenberg Å (ID 00128). Fra det sydøstlige hjørne af projektområdet er der knap 500 m til Skelgrøften i fugleflugtslinje.

4.3.1 Nedstrøms målsatte vandløb

De nedstrøms beliggende vandløbs aktuelle tilstande fremgår af Tabel 2.

Tabel 2. Oversigt over kvalitetselementernes tilstand for alle nedstrøms berørte målsatte vandløb. NSS står for nationalt specifikke stoffer.

Navn (DK ID)	Planter	Bentiske alger	Smådyr	Fisk	NSS	Samlet økologisk tilstand	Kemisk tilstand (årsag til manglende målopfyldelse)
Skelgrøften (ID 07478)	Ukendt	Ukendt	Ringe	Ukendt	Ikke-god	Ringe	God
Sejlstrup Bæk (ID 08898)	Ukendt	Ukendt	Høj	God	Ikke-god	Moderat	God
Tustrup Bæk (ID 010517/08906)	Ukendt/God	Ukendt	God	Moderat/Høj	Ikke-god	Moderat	God
Otterup Mosegrøft (ID 08911_c)	God	Ukendt	God	Høj	Ikke-god	Moderat	God
Lindborg Å (ID C00128)	Høj	God	God	Høj	Ikke-god	Moderat	God

Ingen af de planlagte aktiviteter jf. afsnit 2.1 berører direkte målsatte vandløb eller andre vandløb. Den jordbearbejdning (pløjning), der eventuelt sker i forbindelse med plantning i projektområdet, er tilsvarende den nuværende almindelige landbrugsdrift og vil ikke påvirke vandløbene. Der er ingen eksisterende vandløb, grøfter eller dræn inden for projektområdet og der foretages ingen hydrologiske ændringer i medfør af projektet. Al gødsning og sprøjtning vil ophøre permanent, hvorfor udvaskning af næringsstoffer vil blive reduceret i forhold til den nuværende landbrugsdrift.

Da projektet ikke er beliggende i et område, hvor der er risiko for okkerudledning, vurderer Naturstyrelsen, at de planlagte aktiviteter hverken i anlægs- eller driftsfasen vil medføre udledning af okker til skade for vandløb og søer.

Sammenfattende vurderer Naturstyrelsen, at projektet ikke vil ændre på vandføringen i de nedstrøms målsatte vandløb, da projektet ikke indeholder hydrologiske tiltag i hverken anlægsfasen eller driftsfasen, og der er stor afstand til de målsatte vandløb. Det er således Naturstyrelsens vurdering, at der ikke er risiko for, at en eller flere af de nedstrøms målsatte vandløbs kvalitetselementer vil gå en tilstandsklasse ned som følge af aktiviteter i anlægs- eller driftsfasen, eller at der vil være en påvirkning, der kan medføre, at vandløbene ikke kan opnå målopfyldelse. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er på det foreliggende grundlag enig.

4.4 Målsatte søer

Nærmeste målsatte sø er Estrup Dam (ID 263), som er beliggende ca. 800 m syd for projektområdet. Der er ikke hydrologisk forbindelse til Estrup Dam eller andre målsatte søer, hvorfor projektaktiviteterne ikke vil medføre ændringer i tilstandsklassen for målsatte søers kvalitetselementer.

4.5 Målsatte kystvande

Nærmeste målsatte kystvand er ID 235 Nibe Bredning og Langerak beliggende 22 km nordvest for projektområdet. Der er ingen direkte hydrologisk forbindelse til det målsatte kystvand, idet projektområdet

ikke indeholder vandløb, grøfter eller dræn. Projektområdet afvander derfor indirekte til kystvandområdet via en række vandløb i Lindenberg Å-systemet, som beskrevet i afsnit 4.3.

Tabel 3. Oversigt over kvalitetselementernes tilstand for Nibe Bredning og Langerak. NSS står for nationalt specifikke stoffer.

Navn (DK ID)	Alger	Rodfæstede planter	Bunddyr	Ilthforhold	Vandets klarhed	NSS	Samlet økologisk tilstand	Kemisk tilstand (årsag til manglende målopfyldelse)
Nibe Bredning og Langerak (235)	Ringe	Ringe	Moderat	Ikke anvendelig		Ikke-god	Ringe	Ikke-god

Naturstyrelsen oplyser, at projektet er vandrammedirektivimplementerende og forventes at medvirke til en reduceret udvaskning af kvælstof svarende til ca. 1 ton/år til Nibe Bredning og Langerak som følge af, at den konventionelle landbrugsdrift i området ophører, ligesom tilførslen af næringsstoffer samt eventuelle pesticidrester til vandmiljøet vil mindskes. Projektet forventes således at påvirke Nibe Bredning og Langerak positivt. Da skovrejsningsprojektet ikke tilfører yderligere næringsstoffer til vandmiljøet, vurderer Naturstyrelsen, at projektet hverken i anlægs- eller driftsfasen vil medføre, at det målsatte kystvand vil gå en tilstandsklasse ned, eller at der ikke vil kunne opnås målopfyldelse. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er på det foreliggende grundlag enig.

4.6 Samlet vurdering af målsatte vandforekomster

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, på baggrund af ovenstående afsnit om målsatte vandforekomster, at projektet hverken i anlægs- eller driftsfasen vil medføre påvirkninger, der kan forringe den aktuelle tilstand eller forhindre målopfyldelse for de berørte målsatte vandforekomster, jf. lov om vandplanlægning og indsatsbekendtgørelsen.

5 Havstrategi

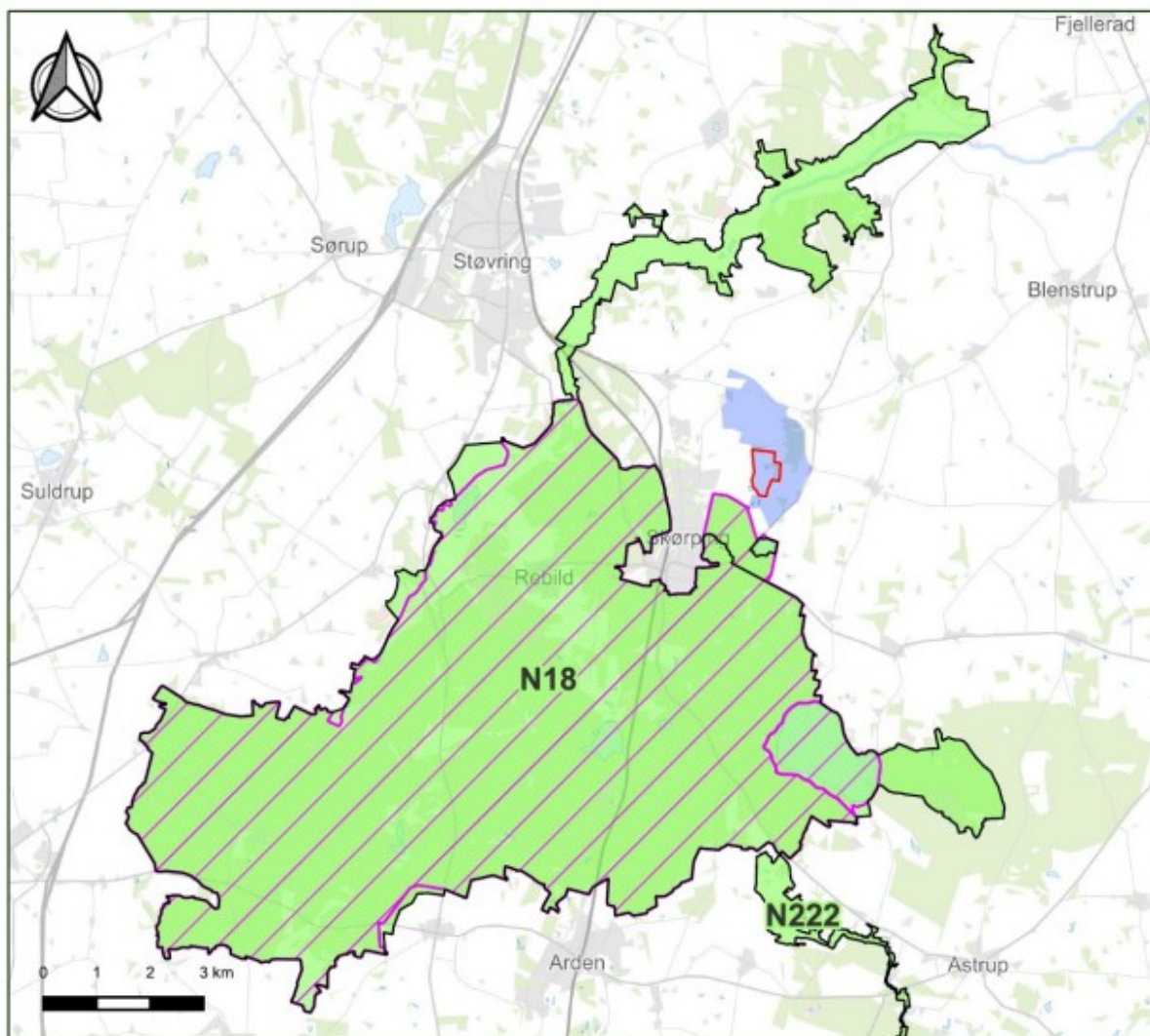
Projektet medfører ikke udledning af næringsstoffer, suspenderede stoffer, miljøfremmede eller forurenende stoffer i hverken anlægs- eller driftsfasen. På baggrund af ovenstående afsnit om projektets indhold, beliggenhed, omfang og karakter vurderes projektet ikke at påvirke muligheden for at opnå de miljømål for havområder, som er fastsat i medfør af lov om havstrategi. Projektet vil således ikke påvirke muligheden for at opnå god miljøtilstand i Kattegat, Aalborg Bugts økosystem.

Det er Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurdering, at projektet hverken i anlægs- eller driftsfasen medfører væsentlige negative påvirkninger på havstrategidirektivets deskriptorer og projektet forhindrer derfor ikke god miljøtilstand i havets økosystemer, jf. havstrategiloven.

6 Væsentlighedsvurdering af Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område er N18 Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø, som ligger ca. 290 m sydvest for projektområdet. N18 Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø indeholder habitatområdet H20 Rold Skov og fuglebeskyttelsesområderne F3 Madum Sø og F4 Rold Skov (se Figur 4).

Alle habitatområder har til formål at beskytte og genoprette en gunstig bevaringsstatus for bestemte naturtyper og arter af dyr og planter, mens fuglebeskyttelsesområderne har til formål at beskytte bestemte fuglearter, der eksempelvis er følsomme over for ændringer af levesteder.

Figur 4. Kort fra ansøgningen over Natura 2000-område N18 (grøn), H20 (sort omrids) samt F3 og F4 (lilla skravering). Den røde polygon udgør det ansøgte projektområde.

Naturstyrelsen oplyser, at der ikke er direkte hydrologisk forbindelse til det omtalte eller andre Natura 2000-områder i form af hverken vandløb, grøfter eller dræn. Overskydende overfladevand fra projektområdet vil naturligt strømme ned til Lindenberg Å i Natura 2000-område N18 via hhv. Skelgrøften/Estrup Dam og Otterup Mosegrøft.

Natura 2000-område N18 Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø er ifølge Natura 2000-plan 2022-2027 specielt udpeget for at beskytte en væsentlig tilstedeværelse af skovnaturtyperne bøg på mor, bøg på kalk, skovbevokset tørvemose, sø-naturtyperne lobeliesø, brunvandet sø og de lysåbne naturtyper

kalkoverdrev, surt overdrev, tør hede, kildevæld, rigkær, højmose og nedbrudt højmose samt arterne bred vandkalv, grøn buxbaumia og fruesko. I Natura 2000-området er der flere naturtyper af nationalt væsentlige forekomster. Arealerne af naturtyperne bøg på mor, urtebræmme (undertype "langs skyggefulde skovbryn"), nedbrudt højmose, kildevæld, enekrat og skovbevokset tørvemose udgør mere end 5 % af naturtypernes samlede areal i den kontinentale biogeografiske region i Danmark. Fruesko og bred vandkalv er i den kontinentale zone kun på udpegningsgrundlaget hhv. i 1 og 2 habitatområder og er derfor biogeografisk sjældne. Området er betydningsfuldt for ynglefuglene sortspætte, hvepsevåge, hede-lærke, rødrygget tornskade og isfugl.

6.1 Påvirkninger på udpegningsgrundlaget for H20

Det nærmeste habitatområde, H20 Rold Skov, er beliggende ca. 770 meter syd for projektområdet. For hvert habitatområde gælder et udpegningsgrundlag, som rummer væsentlige forekomster af arter og naturtyper, der er omfattet af naturdirektiverne. Udpegningsgrundlaget for H20 omfatter 25 naturtyper og 11 arter (se Tabel 4).

Tabel 4. Udpegningsgrundlaget for H20. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter i habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype eller art.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 20		
Naturtyper:	Lobeliesø (3110)	Søbred med smårter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Enekrat (5130)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Højmose* (7110)
	Nedbrudt højmose (7120)	Hængesæk (7140)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Bøg på kalk (9150)	Ege-blandskov (9160)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Blank seglmos (6216)	Grøn buxbaumia (1386)
	Fruesko (1902)	Bred vandkalv (1081)
	Kildevældsvindelsnegl (1013)	Skæv vindelsnegl (1014)
	Bæklampret (1096)	Havlampret (1095)
	Stor vandsalamander (1166)	Odde (1355)
	Damflagermus (1318)	

6.1.1 Påvirkninger på habitatnaturtyper

Naturstyrelsen oplyser, at aktiviteterne i skovrejsningsprojektets anlægs- og driftsfase ikke overlapper med nogle af naturtyperne på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område H20. Projektet har til formål at plante og forvalte en skov, som kan benyttes af de lokale borgere, øge områdets biologiske mangfoldighed og at producere træ. Afstanden til det nærmeste udpegede område betyder, at hverken anlægs- eller driftsfasen vurderes at kunne medføre fysisk påvirkning eller forstyrrelse af naturtyperne på udpegningsgrundlaget.

Ændringen i arealanvendelse fra landbrugsdrift til skov- og naturformål vil reducere udvaskningen af næringsstoffer til de vandløb, der modtager overskydende overfladevand fra projektområdet. Her er tale om Skelgrøften/Estrup Dam, Sejlstrup Bæk, Tustrup Bæk, Otterup Mosegrøft og Lindenberg Å, som

løber ud i Limfjorden. Naturstyrelsen vurderer, at reduktionen af næringstilførsel, svarende til ca. 40 Kg N/ha, vil svare til ophør af landbrugsdrift og ca. 1 ton N/år. På sigt kan det give en positiv effekt for habitatnaturtypen vandløb (se uddybning i afsnit 4.3). En væsentlig påvirkning af udpegningsgrundlagets naturtyper som følge af projektet kan dermed udelukkes.

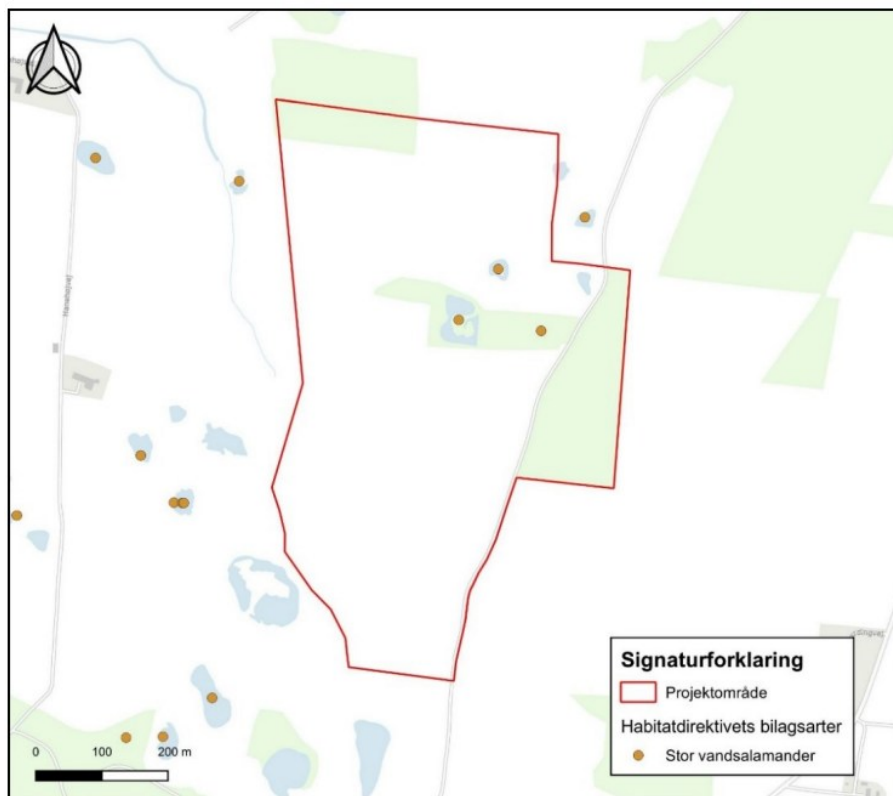
Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er på det foreliggende grundlag enig og vurderer, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af habitatnaturtyper, da der ikke er hydrologisk forbindelse fra projektområdet hertil.

6.1.2 Påvirkninger på habitatarter

Naturstyrelsen oplyser, at der er registreret stor vandsalamander, som er på udpegningsgrundlaget for H2O, inden for projektområdet. Der er ikke registreret andre arter på udpegningsgrundlaget eller kortlagte levesteder herfor inden for projektområdet. Nedenfor er gennemgået en række arter, som er i nærhed til projektområdet, men hvor der ikke vurderes en sandsynlig påvirkning.

6.1.2.1 Stor vandsalamander

Naturstyrelsen oplyser, at der ved en kommunal besigtigelse i 2012 er registreret stor vandsalamander ved tre ud af de fem søer, der ligger inden for projektområdet, samt flere søer i nærheden af projektområdet (Se Figur 5). Stor vandsalamander er registreret i alle livsfaser, dvs. både som æg, larve og voksne individer, og benyttede ved tidspunktet for besigtigelsen dermed søerne som ynglested. Naturstyrelsen vurderer, at arten sandsynligvis stadig benytter vandhullerne, selvom den ikke er blevet registreret siden 2012. Ifølge basisanalysen for Natura 2000-område N18 er der gode forudsætninger for en stabil bestand af stor vandsalamander inden for Natura 2000-området og der vurderes derfor ikke at være trusler for artens forekomst i området.

Figur 5. Kort fra ansøgningen over projektområdet med registreringer af stor vandsalamander. © Dataforsyningen og Danmarks Miljøportal.

Jævnfør bilag IV-håndbogen⁵ lever stor vandsalamander det meste af livet på land, mest i skove og haver. Den er mest aktiv om natten. Om dagen gemmer den sig i huller i jorden, under grene eller lignende. Arten overvintrer gerne i skovområder, hulrum, kældre, udhuse, under store stammer og sten. Om foråret i marts-april kommer den frem af vinterdvalen og vandrer ned til vandhullerne, hvor den lever det meste af sommeren. Størstedelen af bestanden vandrer få hundrede meter fra deres overvintringssted for at finde egnede ynglehuller. Spredningen fra ynglested til levested på land er typisk omkring 100 m. Vandringsperioden kan begynde i marts men kulminerer i starten af april. Stor vandsalamander er sårbar over for både påvirkning af vandhuller og af levesteder på land, herunder skovområder, rådne træstammer, hulrum i jorden, kældre og lignende. Arten yngler i vandhuller af meget forskellig størrelse og type, men der skal være sol på næsten hele vandfladen, for at bestanden kan klare sig på længere sigt (helst skygge på under 10 % af vandfladen).

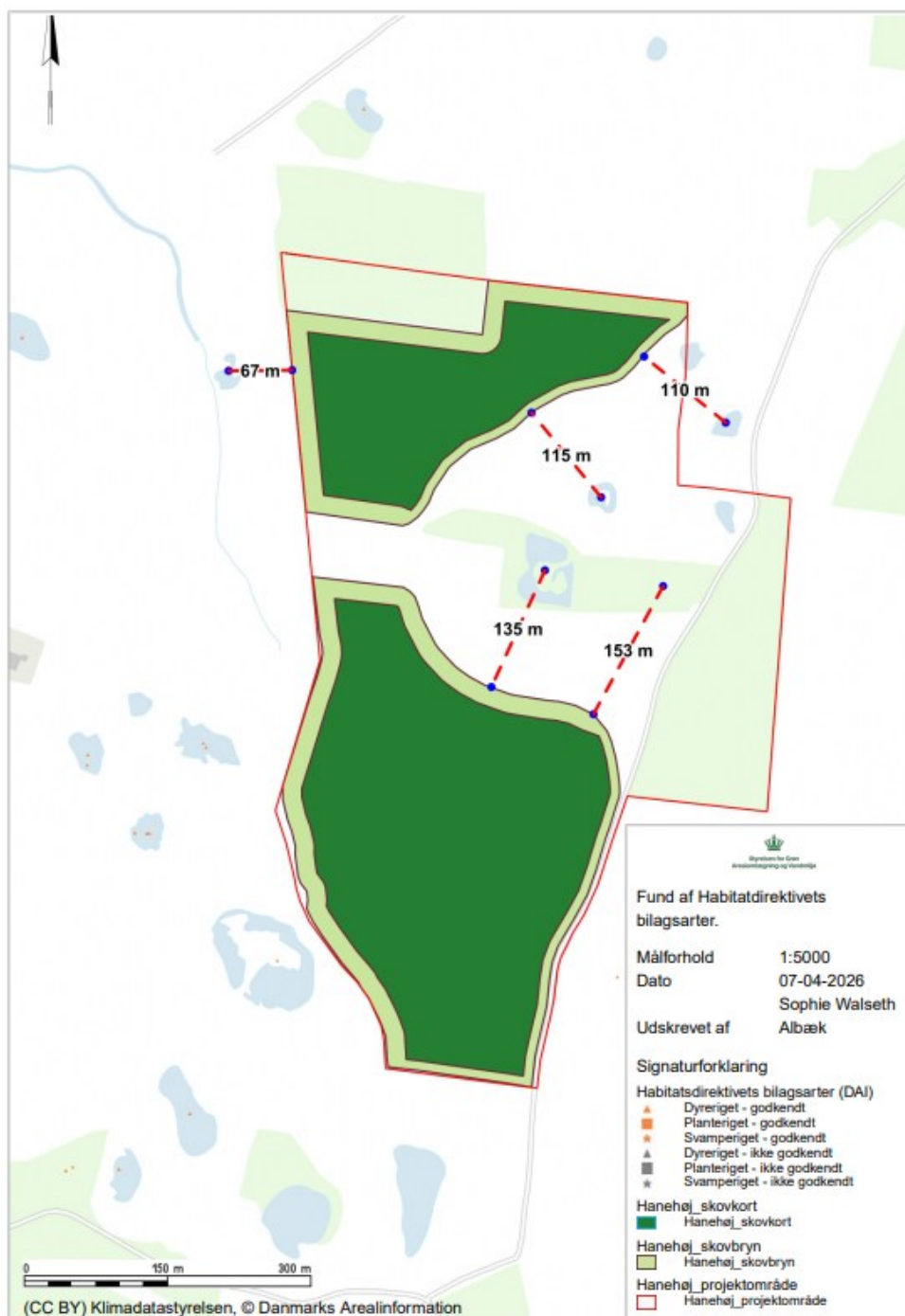
Naturstyrelsen oplyser, at de registrerede levesteder for stor vandsalamander inden for og i nærheden af projektområdet er omgivet af eksisterende skov, krat, mose og græsarealer, som udgør egnede vandringskorridorer.

Naturstyrelsen oplyser, at aktiviteterne i skovrejsningsprojektets anlægsfase ikke overlapper med levestederne for stor vandsalamander, idet der primært plantes på markjord, som indtil plantningstidspunktet vil være i landbrugsmæssig drift. Al færdsel i projektområdet i forbindelse med anlægsarbejdet vil udelukkende ske i dagtimerne og foregå på vejen, der skærer igennem projektområdet i den østlige del, og på markarealerne. Mindsteafstanden til nærmeste registrering af stor vandsalamander, i søen vest for (og uden for) projektområdet, er ca. 67 m. Der er hhv. ca. 115, 135 og 153 m til de 3 registreringer inden for projektområdet (se Figur 6). De tre søer er beskyttede i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3, og Naturstyrelsen planlægger derfor ikke tilplantning i området men i en afstand af ca. 100 m fra registreringer af stor vandsalamander. Arealet omkring projektområdets søer bliver desuden ikke tilplantet, idet de af rekreative hensyn til landskab og udsigtsmuligheder holdes lysåbne som udsigtskiler til det bugtede landskab vest for projektområdet. Samtidig oplyser Naturstyrelsen, at der er et potentiale for udvikling af overdrevs- eller hedelandskab med levesteder for plantearter og insekter, såvel som fugle.

En lille del af græsarealet i projektområdets nordlige ende indgår i tilplantningsplanen, som ellers udelukkende foregår på markjord i omdrift. Naturstyrelsen vurderer, at der ikke forekommer store sten, stenbunker, dødt ved eller andre strukturmæssigt egnede rasteområder for stor vandsalamander på de arealer, der skal tilplantes. Stedet vurderes således hverken egnet eller potentielt egnet som raste- eller ynglested for stor vandsalamander.

Da stor vandsalamander typisk ikke bevæger sig længere væk fra yngleområdet end 200 m, primært er nataktiv og vandrer via korridorer med skovbevoksning samt idet, at anlægsarbejdet udelukkende sker på marker i omdrift i dagtimerne, vurderer Naturstyrelsen, at der ikke er overlap mellem maskinernes færdsel i anlægsfasen og artens vandring fra rastested til vandhullet og retur.

⁵Christian Kjær et al. (2023). Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets Bilag IV. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 271 s. – Videnskabelig rapport 520.

Figur 6. Kort over projektområdet med angivelse af afstande til registreringer af stor vandsalamander.

I løbet af driftsfasen forventes der at opstå bedre forhold for stor vandsalamander, idet de især foretrækker rasteområder i skov, f.eks. under stammer af dødt ved. I den naturnære skovdrift vil der blive efterladt dødt ved i den kommende skov. Samtidig vil der ske ophør med brug af pesticider og næringsstoffer, som ellers kan true levestederne. Skovgrænsen kommer til at være så langt fra søerne, at det er Naturstyrelsens vurdering, at skoven ikke vil forårsage nogen skyggepåvirkning over søerne. Naturstyrelsen oplyser, at projektets driftsaktiviteter foregår i dagtimerne, hvilket er uden for aktivitetsperioden for stor vandsalamander.

Naturstyrelsen vurderer dermed, at der ikke er overlap mellem stor vandsalamanders yngle- eller rastesteder eller artens vandring og projektets aktiviteter. En væsentlig påvirkning af stor vandsalamander som følge af projektet kan dermed udelukkes. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er på det foreliggende grundlag enig.

6.1.2.2 Odder

Der er ikke registreret odder inden for eller i nærheden af projektområdet. Der er registreret odder i Lindborg Å ca. 3,9 km nord for projektområdet i forbindelse med NOVANA-overvågningen i 2022. Odder er en mobil art, som har store territorier og bevæger sig langt omkring. Odderen lever primært af fisk, som den især jager langs kysten, i store søer og vandløb. I områder med meget menneskelig aktivitet er odderen primært nataktiv. Projektområdets søer er små, indeholder ikke fisk og er ikke direkte hydrologisk forbundet med nogle vandløbssystemer. Naturstyrelsen vurderer dermed, at projektområdet ikke udgør et egnet levested for odder, hvorfor en væsentlig påvirkning af odder som følge af projektet dermed kan udelukkes. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er på det foreliggende grundlag enig.

6.1.2.3 Damflagermus

Der er ikke registreret damflagermus inden for projektområdet. Nærmeste registrering er ved Estrup Dam, som ligger omtrent 850 m væk fra projektgrænsen. Om sommeren og i det tidlige efterår har damflagermus ofte yngle- og rastekvarterer i bygninger, men den kan også anvende hulheder i træer. Damflagermus er nataktiv. Den foretrækker at jage lavt over søer og større vandløb med frie vandflader. Det er Naturstyrelsens vurdering, at projektområdet ikke indeholder egnede levesteder for damflagermus og projektområdets søer udgør ikke optimale fourageringsområder, idet de er mere eller mindre tilgroede. Projektets aktiviteter i anlægs- og driftsfasen overlapper ikke med projektområdets søer eller eksisterende bevoksninger og vil ikke medføre større grad af støj og emissioner end den hidtidige landbrugsmæssige drift. Naturstyrelsen vurderer, at en væsentlig påvirkning af damflagermus som følge af projektet dermed kan udelukkes. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er på det foreliggende grundlag enig.

6.1.2.4 Fruesko

Der er en registrering af den sjældne orkidéart fruesko ca. 500 m nord for projektområdet jf. Arter.dk. Naturstyrelsen oplyser, at ved nærmere eftersyn har registreringen en nøjagtighed på 25,34 km med slørede koordinater, og sammenholdes geonøjagtigheden med lokationen i kanten af en dyrket mark ca. 150 m fra en gylletank, fremstår det som en stærkt usandsynlig lokation, idet fruesko kun er kendt fra to lokaliteter i Danmark, som ikke ligger i nærheden af projektområdet.

Fruesko vokser i kalkrig skov og på kalkgræsland. Det er Naturstyrelsens vurdering, at der findes ikke egnede levesteder for fruesko inden for projektområdet, som primært består af markjord med nogle vandhuller og unge eksisterende bevoksninger og krat. Naturstyrelsen vurderer, at hverken projektets anlægsfase eller driftsfasen vil påvirke udbredelsen af fruesko, idet anlægsaktiviteterne foregår langt fra artens nærmeste, kendte forekomster og da projektområdets jordbundstype ikke danner potentiale for nye levesteder. Naturstyrelsen vurderer, at en væsentlig påvirkning af fruesko som følge af projektet dermed kan udelukkes. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er på det foreliggende grundlag enig.

6.1.2.5 Øvrige arter på udpegningsgrundlaget

Arterne blank seglmos, grøn buxbaumia, bred vandkalv, kildevældsvindelsnegl og skæv vindelsnegl, der er på udpegningsgrundlaget for H₂O, er ikke registreret inden for eller i nærheden af projektområdet. Arterne har alle snævre krav til deres levesteder som kildevæld eller gammelskov. Det er Naturstyrelsens

vurdering, at der ikke findes egnede levesteder for arterne inden for projektområdet, som primært består af markjord med nogle vandhuller og unge eksisterende bevoksninger og krat. Naturstyrelsen vurderer, at hverken projektets anlægsfase eller driftsfase vil påvirke udbredelsen af de pågældende arters levesteder, idet anlægsaktiviteterne foregår langt fra arternes nærmeste forekomster samt da skovsammensætningen, jordbundstypen og de hydrologiske forhold inden for projektområdet ikke danner potentiale for nye levesteder. En væsentlig påvirkning af disse arter som følge af projektet kan dermed udelukkes.

Arterne bæklampret og havlampret er ikke registreret inden for eller i nærheden af projektområdet. Arterne har deres levesteder i vandløb, og nærmeste registrering af bæklampret er i Lindenberg Å ca. 3,5 km fra projektområdet jf. Arter.dk. Naturstyrelsen vurderer, at der ikke findes egnede levesteder for arterne inden for projektområdet, som hverken indeholder dræn, grøfter eller vandløb. Den forventede reduktion af næringstilførsel til Lindenberg Å-systemet som følge af projektet vurderes ikke som betragtelig nok til at have en positiv, men neutral, påvirkning på vandløbet som levested for bæklampret og havlampret. En væsentlig påvirkning af disse arter som følge af projektet kan dermed udelukkes.

6.2 Påvirkninger på udpegningsgrundlaget for F3 og F4

Det nærmeste fuglebeskyttelsesområde, F4 Rold Skov, ligger ca. 290 m nordøst for projektområdet. F3 Madum Sø ligger ca. 3,9 km syd for projektområdet. Udpegningsgrundlaget for F4 indeholder 7 fugle og F3 indeholder 2 fugle (se Tabel 5).

Tabel 5. Udpegningsgrundlag for F3 og F4. Ynglefugle (Y) og trækfugle (T).

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 3		
Fugle:	Isfugl (Y)	Sortspætte (Y)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 4		
Fugle:	Rørhøg (Y)	Hvepsevåge (Y)
	Stor hornugle (Y)	Isfugl (Y)
	Sortspætte (Y)	Hedelærke (Y)
	Rødrygget tornskade (Y)	

6.2.1 Samlet vurdering af påvirkninger på fuglebeskyttelsesområderne

Ingen af arterne på udpegningsgrundlaget for F3 eller F4 er registreret inden for projektområdet, men alle arterne er meget mobile og findes i det nærliggende Natura 2000-område N18. Arternes overordnede krav til levesteder kan ses i nedenstående

Tabel 6.

Tabel 6. Oversigt over udpegningsgrundlaget for F3 og F4 med angivelse af habitat og levevis samt vurdering af projektets påvirkning på hver art. Ynglefugle (Y) og trækfugle (T).

Art	Habitat og levevis	Vurdering af påvirkningsgrad
Isfugl F3: Y	Isfugl yngler og fouragerer i brinker langs søer og vandløb. Lever primært af fisk. Den danske bestand er nærmest stand- og strejfugle, hvor langt de fleste overvintrer tæt på ynglelokaliteterne.	Jævnfør revideret basisanalyse 2022-27 for N18 er isfugl kun overvåget i F3 og F4 i 2018, hvor der blev registreret et enkelt ynglepar i hvert af områderne. Arten yngler langs bredderne af Madum Sø og langs bredderne af Lindenberg Å mellem Gravlev og Rold Vesterskov. På baggrund af artens krav til et ynglehabitat vurderes der i basisanalysen at være gode arealer med velegnede levesteder med skrænter langs vandløb og søer i disse fuglebeskyttelsesområder. Der vurderes på den baggrund ikke at være lokale trusler for arten i dette område. Det er usandsynligt men kan ikke udelukkes, at isfugl kan være i projektområdet under anlægsperioden, men det vurderes ikke, at arten påvirkes af projektet, idet projektområdet ikke omfatter væsentlige yngle- eller rasteområder for arten. På grund af artens høje mobilitet, vurderes det, at eventuelt forekommende individer af isfugl kan flyve til lignende omkringliggende arealer under anlægsarbejdets korte periode.
Sortspætte F3: Y	Sortspætte yngler i udmejslede huller i høje, tykstammede træer. Fouragerer i skov. Lever primært af myrer som herkulesmyre eller rød skovmyre. Arten er standfugl i Danmark.	Jævnfør revideret basisanalyse 2022-27 for N18 er sortspætte kun overvåget i F3 og F4 i 2018, hvor der blev registreret hhv. 0 og 6 ynglepar i hvert af områderne. Sortspætte foretrækker arealer med højstammet bøgeskov til redested, og arten trives med de store sammenhængende skove med indslag af ældre nåleskov og løvskov der findes i området. Arten havde i 2018 territorier i Hesselholt Skov, Kærbjerg Skov, Ersted Skov og Nørlund Skov samt ved Store Økssø og i skovene i den nordlige del af Rold Skov. På baggrund af artens krav til et ynglehabitat vurderes der i basisanalysen at være gode arealer med velegnede levesteder med store sammenhængende skove og indslag af ældre nåleskov og løvskov i disse fuglebeskyttelsesområder. Der vurderes på den baggrund ikke at være lokale trusler for arten i dette Natura 2000-område. Det er usandsynligt men kan ikke udelukkes, at sortspætte kan være i projektområdet under anlægsperioden, men det vurderes ikke, at arten påvirkes af projektet, idet projektområdet ikke omfatter væsentlige yngle- eller rasteområder for arten. På grund af artens høje mobilitet, vurderes det, at eventuelt forekommende individer af sortspætte kan flyve til lignende omkringliggende arealer under anlægsarbejdets korte periode.

<p>Rørhøg F4: Y</p>	<p>Rørhøg yngler i rørskov. Fouragerer primært i rørskov, men også i det åbne land. Lever primært af smånavere, rørskovsfugle, blishønsekyllinger, ællinger, padder og fisk. Arten er trækfugl og den danske bestand overvintrer i Middelhavsområdet og i Afrika syd for Sahara.</p>	<p>Arten blev jf. revideret basisanalyse 2022-27 for N18 for første gang overvåget i 2019 i F4, hvor der blev registreret et enkelt ynglepar. Arten yngler ved Gravlev Sø, hvor søen og ådalen giver gode rede- og fourageringsmuligheder. I F4 er der kortlagt 1 levested for rørhøg ved Gravlev Sø. Levestedet er i god tilstand og er karakteriseret ved, at der er et stort areal med veludviklet rørsump og ganske våde jordbundsforhold på trods af tydelig afvanding i form af grøfter. På baggrund af det store sammenhængende ådalsområde ved Gravlev med god vanddækning er der gode muligheder for en ynglebestand i området. Der vurderes således ikke, at være aktuelle trusler mod forekomsten af rørhøg i dette område. Det kan ikke udelukkes, at rørhøg kan være i projektområdet under anlægsperioden, men det vurderes ikke, at arten påvirkes af projektet, idet projektområdet ikke omfatter væsentlige yngle- eller rasteområder for arten. På grund af artens høje mobilitet, vurderes det, at eventuelt forekommende individer af rørhøg kan flyve til lignende omkringliggende arealer under anlægsarbejdets korte periode.</p>
<p>Stor hornugle F4: Y</p>	<p>Stor hornugle yngler primært på skrænter i grusgrave eller i større skove med begrænset menneskelig aktivitet. Fouragerer om natten. Lever f.eks. af pindsvin, ringdue, hættemåge, råge, brun rotte og mosegris, men tager hvad der er tilgængeligt.</p>	

<p style="text-align: center;">Hvepsevåge F4: Y</p>	<p>Hvepsevåge yngler i løvskove, hvor reden placeres i de mere lysåbne dele af skoven. I starten af yngleperioden er de territoriehævdende over en længere periode, hvor de forholdsvis let kan registreres over de skovområder, hvor de antages at yngle. Fouragerer i åbne områder, som heder og enge. Lever primært af hvepse og humlebier. Arten er trækfugl og overvintrer i Afrika syd for Sahara.</p>	<p>Jævnfør revideret basisanalyse 2022-27 for N18 er hvepsevåge kun overvåget i F4 i 2018, hvor der blev registreret 6 ynglepar. Hvepsevåge foretrækker arealer med ældre løvskov til redestedet, og arten trives med de store sammenhængende skove med indslag af større skovlysninger, der findes i området. Arten havde i 2018 territorier i nærheden af Ersted Skov, Kærbjerg Skov, Gravlev Ådal og omkring Store Økssø. Derudover var der et par i den sydlige del omkring hovedvejen. På baggrund af artens krav til et ynglehabitat vurderes der i basisanalysen at være gode arealer med velegnede levesteder med store sammenhængende skove med indslag af ældre løvskov i disse fuglebeskyttelsesområder. Der vurderes på den baggrund ikke at være lokale trusler for arten i dette område.</p> <p>Det er usandsynligt men kan ikke udelukkes, at hvepsevåge kan være i projektområdet under anlægsperioden, men det vurderes ikke, at arten påvirkes af projektet, idet projektområdet ikke omfatter væsentlige yngle- eller rasteområder for arten. På grund af artens høje mobilitet, vurderes det, at eventuelt forekommende individer af hvepsevåge kan flyve til lignende omkringliggende arealer under anlægsarbejdets korte periode.</p>
<p style="text-align: center;">Hedelærke F4: Y</p>	<p>Hedelærke yngler i åbne, sandede områder med lidt spredt vegetation, så som heder og skovlysninger i nåleskove. Fouragerer omkring yngleområderne, samt i eller ved skov. Lever af små insekter og frø fra f.eks. fyr.</p>	<p>I F4 er hedelærke kun overvåget i 2018 jf. revideret basisanalyse 2022-27 for N18, hvor der blev registreret 17 ynglepar. Arten er afhængig af en kontinuerlig renafdrift i området, da forholdene herefter giver optimale rede- og fourageringsmuligheder i en kort årrække. Arten findes spredt i hele området med de største tætheder i Rold Østerskov, Rold Vesterskov samt Torstedlund Skov. Det må dog formodes, at bestanden flytter en del rundt i takt med, at tidligere yngleområder vokser til med vedplanter. Der findes mange små og store lysåbne arealer samt renafdrifter med et varieret fødeudbud i dette område. Således vurderes der i basisanalysen at være gode muligheder for en ynglebestand af hedelærke i F4. Lokalt vurderes der ikke at være væsentlige, aktuelle trusler for artens yngleforekomst. Det er usandsynligt men kan ikke udelukkes, at hedelærke kan være i projektområdet under anlægsperioden, men det vurderes ikke, at arten påvirkes af projektet, idet projektområdet ikke omfatter væsentlige yngle- eller rasteområder for arten. På grund af artens høje mobilitet, vurderes det, at eventuelt forekommende individer af hedelærke kan flyve til lignende omkringliggende arealer under anlægsarbejdets korte periode.</p>

<p>Rødrygget tornskade F4: Y</p>	<p>Rødrygget tornskade yngler i mere eller mindre lysåbne naturtyper, herunder heder, overdrev, skovlysninger, ådale under tilgroning, m.fl. Fouragerer i åbne områder med enkeltstående buske og træer, eller i skovlysninger. Lever af insekter, padder, krybdyr, gnavere og småfugle.</p>	<p>I F4 er rødrygget tornskade kun overvåget i 2018 jf. revideret basisanalyse 2022-27 for N18, hvor der blev registreret 15 ynglepar. Arten er afhængig af en kontinuerlig renafdrift i området, da forholdene herefter giver optimale rede- og fourageringsmuligheder i en kort årrække. Arten findes spredt i hele området med de største tætheder i Ersted Skov og Jægerborg Skov. Det må dog formodes, at bestanden flytter en del rundt i takt med, at tidligere yngleområder vokser til med vedplanter. Der findes mange små og store lysåbne arealer samt renafdrifter med et varieret fødeudbud i F4. Således vurderes der i basisanalysen at være gode muligheder for en ynglebestand af rødrygget tornskade i dette fuglebeskyttelsesområde. Lokalt vurderes der ikke at være væsentlige, aktuelle trusler for artens yngleforekomst. Det er usandsynligt men kan ikke udelukkes, at rødrygget tornskade kan være i projektområdet under anlægsperioden, men det vurderes ikke, at arten påvirkes af projektet, idet projektområdet ikke omfatter væsentlige yngle- eller rasteområder for arten. På grund af artens høje mobilitet, vurderes det, at eventuelt forekommende individer af rødrygget tornskade kan flyve til lignende omkringliggende arealer under anlægsarbejdets korte periode.</p>
--------------------------------------	--	--

Projektområdet består primært af marker i omdrift, græsarealer, samt nogle småsøer og lidt eksisterende unge bevoksninger og krat. Naturstyrelsen vurderer, at projektområdet indeholder potentielt egnede ynglesteder for isfugl, i form af projektområdets søbredder, men hverken egnede yngle- eller rasteområder for de øvrige arter på udpegningsgrundlagene for fuglebeskyttelsesområderne. Som det fremgår af

Tabel 6, vurderes det usandsynligt men kan ikke udelukkes, at isfugl kan være i projektområdet under anlægsperioden. Det vurderes, at isfugls yngle- eller rasteområder ikke påvirkes af projektet, da anlægsaktiviteterne ikke foretages inden for eller i tæt nærhed af søer eller eksisterende bevoksninger og krat, men derimod med en mindsteafstand på ca. 20 m til det nærmeste § 3-beskyttede areal og ca. 100 m til de øvrige § 3-beskyttede søer inden for projektområdet. På grund af isfugls høje mobilitet, vurderes det, at eventuelt forekommende individer kan flyve til lignende omkringliggende arealer under anlægsarbejdets korte periode.

Naturstyrelsen oplyser, at de løbende registrerer, om der er huller fra hulrugende fugle, rovfuglere der og lignende, som skal tages hensyn til og passes på, når der laves hugstindgreb i skoven. Skoventreprænerne får udleveret et 'Pas på-kort' over disse registreringer og holder derudover øje med, om der er nye reder eller huller i træerne, som endnu ikke er registreret på kortet, i hvilket tilfælde de pågældende træer lades stå.

Naturstyrelsen vurderer, at projektområdet i driftsfasen på sigt vil rumme mere skov og mere lysåben natur. Dette kan danne grundlag for, at der opstår potentielt egnede levesteder for nogle af de skovtilknyttede fuglearter. Det er således Naturstyrelsens vurdering, at en væsentlig påvirkning af arterne på udpegningsgrundlagene for F3 og F4 som følge af projektet dermed kan udelukkes og projektets anlægs- og driftsfase vil ikke medføre væsentlige påvirkninger på udpegningsarternes raste-, fouragerings- og yngleområder.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer Naturstyrelsens anvendelse af et 'Pas på-kort' som en ekstra foranstaltning, der ikke i sig selv er medvirkende til, at projektet ikke vurderes at medføre en væsentlig påvirkning af fuglebeskyttelsesområdernes udpegningsgrundlag. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er på det foreliggende grundlag enig i vurderingen af, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af udpegningsgrundlagene for de to fuglebeskyttelsesområder F3 og F4 eller af arternes raste-, fouragerings- og yngleområder. Det skyldes, at der udover for isfugls vedkommende ikke vurderes at være egnede yngle- og rasteområder inden for projektområdet, at der med projektet holdes en mindsteafstand på 20 m til nærmeste § 3-beskyttede sø, der udgør et potentielt egnet ynglested for isfugl samt pga. isfugls høje mobilitet, hvorved eventuelt forekommende individer kan flyve til lignende omkringliggende arealer under anlægsarbejdets korte periode.

6.3 Samlet vurdering af påvirkninger på nærmeste Natura 2000-område

Det er Naturstyrelsens vurdering, at projektet ikke er i strid med de konkrete eller overordnede bevaringsmålsætninger for Natura 2000-område N18, da der er tale om en beskeden positiv påvirkning, der ikke påvirker udbredelsen af habitatnatur, arter eller levesteder væsentligt.

Anlægsfasen

Projektet indeholder ikke aktiviteter i anlægsfasen, der påvirker udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område N18, jf. vurderingen i ovenstående afsnit 6. Det er Naturstyrelsens vurdering, at projektet ikke er i strid med de konkrete eller overordnede bevaringsmålsætninger og plejeplanen for Natura 2000-område N18, da der er tale om en neutral påvirkning, der ikke påvirker udbredelsen af habitatnatur, arter eller levesteder.

Driftsfasen

Projektet indeholder ikke aktiviteter i driftsfasen, der påvirker udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område N18 væsentligt. I driftsfasen medfører projektet påvirkninger fra reduceret udvaskning af næringsstoffer og øget skovdække med dertilhørende forekomster af dødt ved. Påvirkningerne vil på sigt være positive for habitatnaturtypen vandløb (3260), i form af reduceret næringstilførsel, og for arten

stor vandsalamander i form af en øget udbredelse af egnede vandringskorridorer og rastesteder, jf. vurderingen i afsnit 6.1.2.1.

Samlet vurdering

Sammenfattende er det Naturstyrelsens vurdering, at miljøpåvirkningerne i anlægs- og driftsfasen ikke er væsentlige. I Naturstyrelsens vurdering er indgået projektets beliggenhed, omfang og karakter i forhold til potentielle påvirkninger af Natura 2000-område N18, jf. afsnit 4.1.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer på baggrund af væsentlighedsvurderingen, at projektet hverken i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil påvirke det pågældende Natura 2000-områdes bevaringsmålsætninger væsentligt, hvorfor der ikke er behov for at foretage en konsekvensvurdering, jf. § 6 i habitatbekendtgørelsen.

7 Bilag IV-arter

I og nær projektområdet findes der potentielt en række særligt beskyttede arter, som er beskyttede i henhold til EU's habitatdirektivs bilag IV. Beskyttelsen er implementeret via flere regelsæt og der er bl.a. forbud mod alle former for forsætlig indfangning og drab samt forbud mod beskadigelse og ødelæggelse af deres yngle- og rasteområder. Projektet vil ikke medføre væsentlige negative påvirkninger på områdets bilag IV-arter i driftsfasen, da projektet ikke indebærer aktiviteter i driftsfasen udover 1-2 udrensninger i løbet af de første 10-20 år og at kørsel i den fremtidige skov vil foregå på faste spor. I anlægsfasen kan projektet potentielt påvirke bilag IV-arter i eller nær projektområdet ved:

- fældning/beskæring af træer og/eller levende hegn
- kørsel med maskiner og dermed risiko for individdrab
- afskæring eller påvirkning af yngle- og/eller rasteområder
- støj og andre forstyrrelser fra anlægsarbejdet, herunder graveaktiviteter

Ikke alle ovenstående aktiviteter kan medføre påvirkninger på alle bilag IV-arter. De potentielle påvirkninger, der er relevante for vurderingen af påvirkningen på den enkelte art, inddrages i nedenstående relevante afsnit.

Naturstyrelsen har foretaget søgning af registrerede fund af arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV på hhv. Arter.dk, Danmarks Miljøportal og DOF-basen. Der er søgt efter registreringer af padder, krybdyr, planter og svampe inden for en 1000 m radius fra projektområdets centrum. Der er søgt efter registreringer af pattedyr, fugle, insekter og øvrige artsgrupper inden for en radius på ca. 1,5 km fra projektområdets centrum. Resultaterne er gennemgået i de følgende afsnit.

7.1 Flagermus

Der er ikke registreret flagermus inden for projektområdet, men arterne damflagermus, vandflagermus, dværgflagermus, pipistrelflagermus, sydflagermus, skimmelflagermus og brunflagermus er registreret i nærheden. Nærmeste registrering af flagermus er damflagermus ved Estrup Dam, som ligger omtrent 900 m syd for projektområdet. Naturstyrelsen vurderer, at projektområdet ligger inden for det naturlige udbredelsesområde for arterne troldflagermus, brun langøre, brandts flagermus og frynseflagermus.

Alle arter af flagermus er bilag IV-arter. Jævnfør bilag IV-håndbogen⁶ er flagermusarterne generelt truet af nedrivning af ældre bygninger og fældning af gamle hule træer, idet de danske flagermusarter primært yngler i bygninger og træer med hulheder. Tilstedeværelsen af flagermus bestemmes i høj grad af fourageringsmulighederne i området og afhænger desuden af flagermusarten. Flagermus lever primært af

⁶Morten Elmeros et al. (2024). Opdatering af: Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets Bilag IV. Del 2 – Odder og flagermus. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 185 s. – Videnskabelig rapport 603.

insekter, som afhængig af flagermusarten, enten jageres flyvende eller fanges på blade eller husmure. Flagermus gør ofte brug af eksisterende læhegn og mindre skovarealer som ledelinjer mellem yngle- og rasteområderne. Flagermus er aktive i skumrings- og nattetimerne. Om sommeren har damflagermus ofte yngle- og rastekvarterer i bygninger, men den kan også anvende hulheder i træer. Damflagermus foretrækker at jage lavt over søer og større vandløb med frie vandflader, og over fjorde og sunde.

Naturstyrelsen oplyser, at der hverken vil blive revet bygninger ned eller fældet gamle træer i forbindelse med projektet. Naturstyrelsen vurderer, at projektområdet ikke indeholder egnede levesteder for damflagermus eller andre flagermusarter, men at projektområdets søer og eksisterende bevoksningskanter er potentielt egnede som fourageringsområder og ledelinjer for flagermus. Det er Naturstyrelsens vurdering, at projektområdets søer dog ikke udgør optimale fourageringsområder, idet de er mere eller mindre tilgroede.

Naturstyrelsen vurderer, at projektets anlægsfase ikke vil påvirke den økologiske funktionalitet for flagermus, idet der ikke fældes træer og ikke vil være tiltag, der kan påvirke de eksisterende potentielle fourageringsområder og ledelinjer for flagermus. Derudover foregår alle projektets aktiviteter i dagtimerne inden for almindelig arbejdstid og vil ikke medføre større grad af støj og emissioner end den hidtidige landbrugsmæssige drift, hvorfor de ikke vil forstyrre eventuel fouragerings- eller navigationsaktivitet fra flagermus i området.

Det er Naturstyrelsens vurdering, at projektets driftsfase vil skabe bedre forhold for flagermus, idet projektets dyrkede markflader over tid vil udvikle sig til skov og lysåben natur. De artsrige skovbryn vil skabe bedre forhold for insekter og skoven vil skabe læ omkring den lysåbne natur og søerne, hvilket vil øge fourageringspotentialet i projektområdet. Samtidigt vil skovkanterne skabe flere ledelinjer for områdets flagermus, så de vil have bedre mulighed for at finde vej til projektområdets søer. Ved skovens drift registrerer Naturstyrelsen løbende, om der er hule træer, huller fra hulrugende fugle, rovfuglere der og lignende, som skal tages hensyn til og passes på, når der laves hugstindgreb i skoven. Skoventreprenørerne får udleveret et 'Pas på-kort' over registreringerne og holder derudover også selv øje med, om der er reder eller huller i træerne, i hvilket tilfælde træet får lov at blive stående, jf. artsfredningsbekendtgørelsens § 6.

Sammenfattende vurderer Naturstyrelsen, at der ikke vil ske forsætligt drab af individer af flagermus i anlægs- eller driftsfasen. Yngle- og rasteområder for flagermus vil ikke blive ødelagt eller beskadiget i anlægs- eller driftsfasen, idet projektets aktiviteter i anlægs- og driftsfasen ikke overlapper med projektområdets søer eller eksisterende bevoksninger og vil ikke medføre større grad af støj og emissioner end den hidtidige landbrugsmæssige drift. Det vurderes således, at områdets økologiske funktionalitet for flagermus forbedres som følge af projektet, da projektområdet fremover vil indeholde bedre egnede fourageringsområder end den nuværende dyrkede mark, og områdets flagermus vil få flere ledelinjer langs de fremtidige skovbryn. Naturstyrelsen vurderer derfor, at en væsentlig påvirkning af damflagermus og andre flagermusarter som følge af projektet kan udelukkes. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er på det foreliggende grundlag enig.

7.2 Odder

Der er ikke registreret odder inden for eller i nærheden af projektområdet. Der er registreret odder i Lindborg Å ca. 3,9 km nord for projektområdet i forbindelse med NOVANA-overvågningen i 2022.

Jævnfør bilag IV-håndbogen⁷ lever odderen i tilknytning til vandområder, og findes i såvel stillestående som i ridende vand. Arten kan findes i både saltvand og ferskvand, og foretrækker især uforstyrrede vandløb, søer, moser og fjordområder, med gode skjulesteder i form af tæt vegetation. Odderen føder

⁷Morten Elmeros et al. (2024). Opdatering af: Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets Bilag IV. Del 2 – Odder og flagermus. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 185 s. – Videnskabelig rapport 603

sine unger i en sikker hule i et afsides, uforstyrret beliggende sø- eller moseområde, ofte en forladt røvegrav eller blot et hulrum under en trærod i åbrinken. Yngleområdet består af selve hulen, som ungerne fødes og opfostres i, og de nærmeste omgivelser. Et rasteområde for odderen er mere diffust end et yngleområde, og kan forekomme mange steder langs vandløb og søer, men områder med lav menneskelig aktivitet foretrækkes. Områderne kan være svære at lokalisere, men knytter sig primært til moser, krat, skov eller andre naturområder, hvor odderen kan finde relativt uforstyrret skjul i længere perioder på alle tider af året. De er solitære og pladskrævende, hvorfor tætheden af oddere kan være begrænset. De er nataktive (fra skumring til solopgang) og opholder sig om dagen i en hule i brinken, under buske eller under trærodder.

Da projektområdets søer er små, ikke indeholder fisk og ikke er direkte hydrologisk forbundet med Lindenborg Å eller andre vandløbssystemer, vurderer Naturstyrelsen, at projektområdet er uegnet som yngle- og rastested for odder. Det er således Naturstyrelsens vurdering, at der hverken sker forsætligt drab af individer af odder, ligesom yngle- og rasteområder ikke vil blive ødelagt eller beskadiget i anlægs- eller driftsfasen. Det vurderes dermed, at områdets økologiske funktionalitet for odder opretholdes og en væsentlig påvirkning af odder som følge af projektet kan dermed udelukkes. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er på det foreliggende grundlag enig.

7.3 Stor vandsalamander

Der er ved en kommunal besigtigelse i 2012-14 registreret stor vandsalamander ved tre ud af i alt fem søer, der ligger inden for projektområdet, samt flere søer i nærheden af projektområdet. Se detaljeret beskrivelse af stor vandsalamanders levevis og krav til yngle- og rasteområder i afsnit 6.1.2.1.

Da stor vandsalamander typisk ikke bevæger sig længere væk fra yngleområdet end 200 m, primært er nataktiv og vandrer via korridorer med skovbevoksning samt idet anlægsarbejdet udelukkende sker i dagtimerne, vurderer Naturstyrelsen, at der ikke er overlap mellem maskinernes færdsel i anlægsfasen og artens vandring fra rastested til vandhullet og retur. Naturstyrelsen vurderer desuden ikke, at der er overlap mellem stor vandsalamanders ynglesteder og projektets aktiviteter, idet der holdes en mindsteafstand hertil på ca. 100 m (se afsnit 6.1.2.1).

Da projektet ikke påvirker egnede yngle-, raste- og fourageringsområder for stor vandsalamander, herunder søer inden for projektområdet, pga. anlægsarbejdets begrænsede karakter, samt at projektet ikke indeholder natarbejde, vurderer Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, at projektet, hverken i anlægs- eller driftsfasen, vil have en væsentlig påvirkning på stor vandsalamander. Styrelsen vurderer endvidere med baggrund i ovenstående, at der hverken vil ske indsamling eller forsætligt drab af individer, jf. artsfredningsbekendtgørelsen⁸.

7.4 Spidssnudet frø

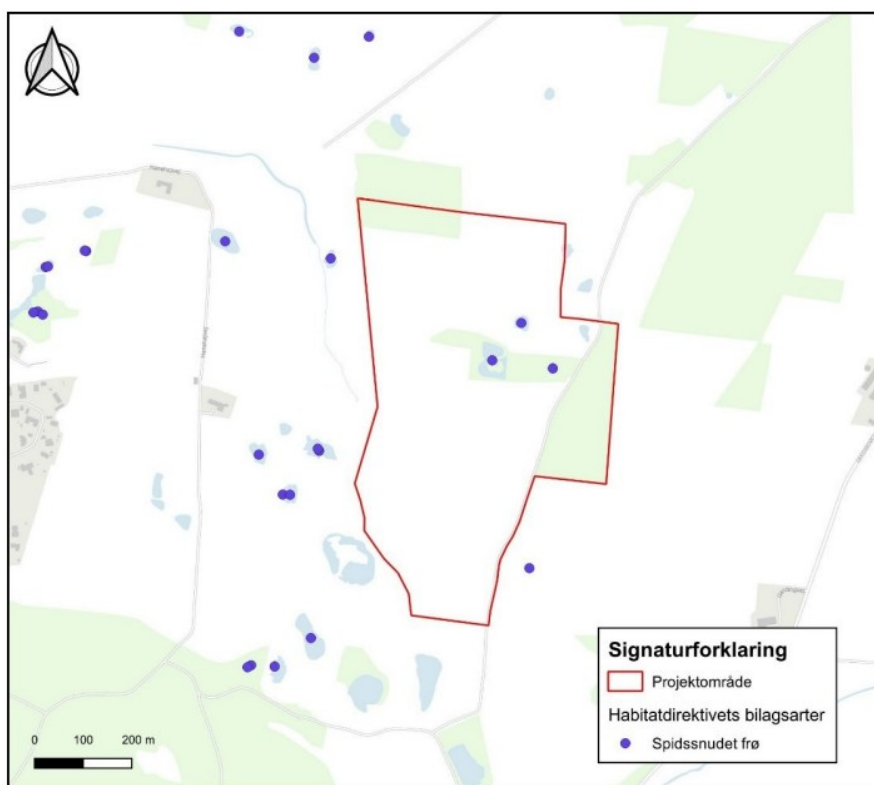
Inden for og i nærheden af projektområdet er der forekomster af spidssnudet frø. Haletudser fra spidssnudet frø er registreret i tre ud af i alt fem søer inden for projektområdet samt i flere søer, der ligger i nærheden af projektområdet (se Figur 7). Naturstyrelsen vurderer, at alle projektområdets søer må betragtes som egnede eller potentielt egnede yngleområder for spidssnudet frø.

Jævnfør bilag IV-håndbogen⁹ er lysåbne, våde enge et væsentligt habitat for spidssnudet frø, men det er af stor betydning, at engene ikke græsses for hårdt, og at der forefindes arealer med højt græs. Desuden lever spidssnudet frø på bl.a. heder, åbne løv- og blandingsskove samt lavvandede moser. De gode habitater har typisk høj grundvandsstand. Det har betydning, at habitatet indeholder en relativt høj tæthed

⁸BEK nr. 521 af 25/03/2021 vedr. bekendtgørelse om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt (Artsfredningsbekendtgørelsen).

⁹Christian Kjær et al. (2023). Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets Bilag IV. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 271 s. – Videnskabelig rapport 520.

af vandhuller og øvrige vådområder. De første individer vandrer fra overvintringsstederne omkring 10. marts, og fra da af strækker perioden med tilvandrende dyr sig til starten af april. Tilvandring sker kun i nætter med favorabelt vejr, dvs. lufttemperatur et stykke over 0°C, samt rolige vindforhold og gerne nedbør. Undtagelsesvis kan enkelte individer være fremme fra den sidste uge af februar. I milde vintre kan spidssnudet frø ses på vandring til ynglestedet allerede i januar. Frørnes spredningsevne omkring ynglevandhullet er få meter hos mange individer, men op til lidt over 1 km hos andre individer. Vandringen følger ikke nødvendigvis ledelinjer i landskabet; den kan ofte forløbe hen over dyrkede marker. Arten er gået stærkt tilbage pga. tørlægning af vandhuller, udsætning af fisk, udsætning og fodring af ænder, ligesom tilgroning af buske og træer (f.eks. pil) også er meget negativt. Landhabitatet er også af afgørende betydning. Vigtige habitater som enge, græsmarker og lavvandede moser lider specielt meget af grundvandssænkning, som kan finde sted mhp. omdannelse til dyrkede marker. For hård græsning vil også gå ud over spidssnudet frø.

Figur 7. Kort fra ansøgningen over projektområdet med registreringer af spidssnudet frø. © Dataforsyningen og Danmarks Miljøportal.

Naturstyrelsen vurderer, at der er sammenhængende, egnede yngle-, raste- og fourageringsområder for spidssnudet frø inden for projektområdet i form af søer, fugtige krat og græsarealer. Projektets anlægsfase vurderes dog ikke at påvirke den økologiske funktionalitet for spidssnudet frø, idet al færdsel i projektområdet i forbindelse med anlægsarbejdet udelukkende vil foregå på vejen og markarealerne og der holdes en mindsteafstand på ca. 20 m til nærmeste potentielt egnede ynglested (se Figur 8). Derudover holdes en mindsteafstand på ca. 100 m til nærmeste egnede ynglesteder med registrering af spidssnudet frø. Naturstyrelsen oplyser således, at arealet umiddelbart omkring projektområdets søer, der vurderes at være hhv. egnede og potentielt egnede ynglesteder, ikke tilplantes, idet det af hensyn til landskab og udsigtsmuligheder holdes åbent som udsigtsskile til det bugtede landskab vest for projektområdet samt af hensyn til den § 3-beskyttede natur, hvorfor der holdes de førnævnte mindsteafstande til områdets §

3-natur. Naturstyrelsen vurderer, at der er gode muligheder for udvikling af overdrev eller hede på bakkerne omkring søerne. Naturstyrelsen oplyser desuden, at projektets aktiviteter vil foregå i dagtimerne inden for almindelig arbejdstid. Projektets anlægsaktiviteter vurderes derfor ikke at overlape med spidssnudet frøs aktiviteter, idet frøerne forventes at opholde sig inden for få meter af deres vandhuller, når de fouragerer og de vandrer kun om natten. Idet der med anlægsarbejdet holdes en mindsteafstand på ca. 100 m til egnede ynglesteder, da der friholdes et lysåbent areal for skovtilplantning samt at arbejdet udelukkende sker i dagtimerne, vurderer Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, at der ikke er overlap mellem maskinernes færdsel i anlægsfasen og artens vandring fra rastested til vandhullet og retur.

Naturstyrelsen vurderer, at projektets driftsfase vil skabe bedre forhold for spidssnudet frø, idet projektområdet dyrkede markarealer over tid vil udvikle sig til skov og lysåben natur, som vil skabe bedre sammenhæng mellem projektarealets eksisterende natur og de fugtige lysåbne naturarealer, der ligger vest for projektgrænsen. Naturstyrelsen vurderer desuden, at skovgrænsen kommer til at være på så lang afstand af projektområdets vandhuller, at der ikke forventes en betydelig skyggepåvirkning. Al færdsel i projektområdet i forbindelse med driftsfasen vil foregå i dagtimerne inden for almindelig arbejdstid samt at al kørsel i den fremtidige skov vil foregå på faste spor. Projektets driftsaktiviteter vurderes derfor ikke at overlape med spidssnudet frøs levesteder eller aktiviteter, idet frøerne forventes at opholde sig inden for få meter af deres ynglevandhuller, når de fouragerer og de kun vandrer om natten.

Sammenfattende vurderer Naturstyrelsen, at der ikke vil ske forsætligt drab af individer af spidssnudet frø i hverken anlægs- eller driftsfasen, ligesom artens yngle- og rasteområder ikke vil blive ødelagt eller beskadiget i anlægs- eller driftsfasen. Det vurderes, at områdets økologiske funktionalitet for spidssnudet frø forbedres som følge af projektet, da projektområdet vil tilbyde større og mere sammenhængende fourageringsområder, vandringskorridorer og egnede rasteområder end den nuværende dyrkede mark.

På baggrund af anlægsarbejdets begrænsede karakter, der ikke omfatter natarbejde, en mindsteafstand på ca. 100 m til egnede ynglesteder, en mindsteafstand på ca. 20 m til potentielt egnede ynglesteder uden overlap mellem maskinernes færdsel og artens levesteder eller vandring fra rastested til vandhullet og retur, vurderer Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, at projektet hverken i anlægs- eller driftsfasen vil have en væsentlig påvirkning på yngle-, raste- og fourageringsområder for spidssnudet frø. Styrelsen vurderer endvidere med baggrund i ovenstående, at der hverken vil ske indsamling eller forsætligt drab af individer, jf. artsfredningsbekendtgørelsen¹⁰.

7.5 Markfirben

Der er i 2021 i forbindelse med en kommunal besigtigelse registreret markfirben ca. 440 m syd for projektområdet ved Rold Skov Golfbane. Inden for projektområdet vurderer Naturstyrelsen, at der er potentielt egnede yngle- og rasteområder for markfirben i form af udkanterne af de eksisterende bevoksninger og krat samt vejkanterne af den grusvej, der går gennem projektområdet.

Markfirben er vidt udbredt i Danmark og findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejskråninger, sten- og jorddiger, klitter (særlig hvid klit) heder, overdrev, grusgrave, strandenge, strande, kystskrænter og sandede bakkeområder. Markfirben kan i Danmark være aktive fra februar til november, men normalt er aktivitetsperioden fra april til medio oktober. I dvaleperioden benytter markfirben forskellige former for huller i jorden på veldrænede steder, typisk i forbindelse med soleksponerede skråninger. Rasteområdet for de voksne markfirben er typisk kraftigt soleksponeret, veldrænet og indeholder skjulesteder som stensætninger og -bunker, buskadser og urtetykninger. Den vandrer typisk langs soleksponerede ledelinjer i landskabet med sparsomt vegetationsdække som f.eks.

¹⁰BEK nr. 521 af 25/03/2021 vedr. bekendtgørelse om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt (Artsfredningsbekendtgørelsen).

langs veje og jernbaner, levende hegn, stendiger og skovbryn, hvor den ikke møder for mange forhindringer, men samtidig hurtigt kan søge skjul for prædatorer. Markfirbenet yngler på en række forskellige typer af biotoper. Kendetegnende for disse yngleområder er, at de indeholder soleksponerede skråninger med veldrænede, løse jordtyper og sparsom bevoksning, typisk lave urter eller et løst dække af græsser. Markfirben kan kolonisere nye yngleområder i en afstand af 100 til 200 m omkring et eksisterende yngleområde.

Det er Naturstyrelsens vurdering, at projektets anlægsfase ikke vil påvirke den økologiske funktionalitet for markfirben, da færdsel vil foregå (midt) på vejen og på markarealerne, som ikke vurderes at udgøre egnede levesteder for markfirben. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er enig i, at projektområdet ikke udgør et egnet levested for arten, grundet den tidligere arealanvendelse med landbrugsdrift inden for projektområdet. Sammenholdt med afstanden til øvrige registreringer af markfirben ca. 2,5-5 km vest for projektområdet, udover nærmeste fund ca. 440 m syd for, vurderer Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, at det er usandsynligt, at markfirben findes inden for projektområdet eller at projektet vil afskære vandringsruter for markfirben.

Naturstyrelsen vurderer, at projektets driftsfase vil skabe bedre forhold for markfirben, idet projektområdet fremover vil indeholde flere egnede spredningskorridorer med skjulesteder i form af skovbryn med bl.a. lave, tornede buske. Derudover vil der fremover blive et lysåbent naturareal i projektområdets midte, som i sammenhæng med fremtidige skovbryn og eksisterende krat kan udvikle sig til et egnet levested for markfirben.

Sammenfattende vurderer Naturstyrelsen, at der ikke vil ske forsætligt drab af individer af markfirben i anlægs- eller driftsfasen. Markfirbens yngle- og rasteområder vil ikke blive ødelagt eller beskadiget i anlægs- eller driftsfasen. Det vurderes, at områdets økologiske funktionalitet for markfirben potentielt forbedres som følge af projektet, da projektområdet fremover vil skabe bedre spredningskorridorer mellem eksisterende egnede levesteder for markfirben uden for projektområdet og eventuelle fremtidigt egnede levesteder for markfirben inden for projektområdet.

Det er Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø's vurdering, at der ikke vil være risiko for påvirkning af områdets økologiske funktionalitet for markfirben og at projektet ikke risikerer at medføre forsætligt individdrab af markfirben, jf. artfredningsbekendtgørelsen, eller beskadigelse af yngle- eller rasteområder for arten i hverken anlægs- eller driftsfasen.

7.6 Løgfrø

Der er registreret 5 voksne hanner af løgfrø ca. 150 m vest for projektområdet i 2017. Det er Naturstyrelsens vurdering, at projektområdets vandhuller ikke er velegnede som ynglesteder for løgfrø, pga. tilgroning og næringsindhold.

Jævnfør bilag IV-håndbogen¹¹ er løgfrøen knyttet til lysåbne naturtyper og det åbne land, hvor den fou-ragerer og raster, herunder på dyrkede marker. Arten stiller krav til, at ynglevandhullet er lysåbent, solbeskinnet, har god vandkvalitet og er fri for fisk. Løgfrøerne vandrer til ynglestederne fra sidste halvdel af marts til lidt ind i maj, på lune regnfulde nætter. Hannerne ankommer til vandhullerne før hunnerne. En periode med tørke i foråret kan forsinke tilvandringen og lægge en dæmper på hannerens kvækkeaktivitet, indtil der sker et vejrskifte til regn og fugtigt vejr og ny tilvandring af hunner til vandhullerne. Kvækningen foregår afhængigt af vejr og sted fra starten af april til slutningen af maj, undertiden til midt i juni og sjældent til sidst i juni. De nyforvandlede løgfrøer går på land fra sidst i juni i de helt lavvandede vandhuller og tidvise vandsamlinger men ellers typisk fra slutningen af juli til slutningen af august eller starten af september. De graver sig ned nær ynglestedet og ligger i skjul om dagen og søger

¹¹Christian Kjær et al. (2023). Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets Bilag IV. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 271 s. – Videnskabelig rapport 520.

føde om natten. De tilbringer en stor del af tiden på land nedgravet i løst sand eller muld, og de bevæger sig om sommeren ofte meget lidt omkring i landskabet. Løgrø har gode levesteder i dødislandskaber med sandede, næringsfattige bakker og lysåbne, tørre, soleksponerede skrånninger og skrænter. Løgrø lever dog også i mere flade landskaber. Levestederne er lysåbne og kan være afgræssede eller ugræssede, men uden mekanisk jordbehandling. Det er afgørende, at levestedet ikke gror til. Udyrkede skel, jorddiger, levende hegn og mindre krat kan være velegnede som raste- og fourageringsområder. Forsøg med radiomærkede løgrøer på Djursland viser, at i de nætter, hvor de kommer op af jorden for at søge føde, fouragerer de højst 5 m fra opgravningsstedet. Vandringer foregår kun i nætter med regnvej, og her er vandringsafstanden per nat typisk ca. 20 m, og maksimalt 90 m. Den totale vandringsafstand tilbagelagt i løbet af nogle måneder var typisk omkring 200 m, og maksimalt 500 m.

Naturstyrelsen vurderer, det er usandsynligt, at der er løgrø inden for projektområdet, idet løgrøer typisk ikke bevæger sig ret langt fra deres yngle- og fourageringssteder, og der findes en række mere velegnede potentielle yngle- og rasteområder for løgrø uden for projektområdet og tættere på den registrerede lokalitet ca. 150 m vest for projektområdet. Såfremt der er løgrø i projektområdets vandhuller, vil de nyforvandlede frøer opholde sig nær vandhullerne og kun være aktive om natten.

Naturstyrelsen oplyser, at al færdsel i projektområdet i forbindelse med anlægsarbejdet udelukkende vil foregå på vejen og markarealerne. Arealet umiddelbart omkring projektområdets søer bliver ikke tilplantet, idet de af rekreative hensyn holdes åbne som udsigtskiler til det bugtede landskab vest for projektområdet. Projektets aktiviteter vil foregå i dagtimerne inden for almindelig arbejdstid. Projektets anlægsaktiviteter vurderes derfor ikke at overlapse med løgrøs aktiviteter, idet frøerne forventes at opholde sig inden for få meter af deres vandhul eller skjulested, når de fouragerer samt at de kun er aktive om natten.

Naturstyrelsen vurderer, at projektets driftsfase vil skabe bedre forhold for løgrø, idet projektområdets dyrkede markarealer over tid vil udvikle sig til skov og lysåben natur, som vil skabe bedre sammenhæng mellem projektarealets eksisterende natur og de fugtige lysåbne naturarealer, der ligger vest for projektgrænsen. Skovgrænsen kommer til at være på så lang afstand af projektområdets vandhuller, at der ikke forventes en betydelig skyggepåvirkning. Samtidig vil næringstilførslen til projektområdets søer blive formindsket som følge af ophør med gødskning. Al færdsel i projektområdet i forbindelse med driftsfasen vil foregå i dagtimerne inden for almindelig arbejdstid. Projektets driftsaktiviteter vurderes derfor ikke at overlapse med løgrøs aktiviteter, idet frøerne forventes at opholde sig inden for få meter af deres vandhul eller skjulested, når de fouragerer, og de kun er aktive om natten.

Sammenfattende er det Naturstyrelsens vurdering, at der ikke vil ske forsætligt drab af individer af løgrø i anlægs- eller driftsfasen. Løgrøs yngle- og rasteområder vil ikke blive ødelagt eller beskadiget i anlægs- eller driftsfasen. Det er således Naturstyrelsens vurdering, at projektets anlægsfase ikke vil påvirke den økologiske funktionalitet for løgrø. Det vurderes derimod, at områdets økologiske funktionalitet for løgrø potentielt forbedres som følge af projektet, da projektområdet fremover vil skabe bedre sammenhæng mellem eksisterende egnede levesteder for løgrø uden for projektområdet og potentielt egnede levesteder for løgrø inden for projektområdet. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er på det foreliggende grundlag enig.

7.7 Bred vandkalv

Der er ikke registreret bred vandkalv inden for eller i nærheden af projektområdet og projektområdet vurderes ikke at indeholde egnede levesteder for bred vandkalv. Naturstyrelsen oplyser, at projektet ikke har tiltag i anlægs- eller driftsfasen, der overlapper eller påvirker registrerede eller potentielle levesteder for bred vandkalv. Bred vandkalvs yngle- og rasteområder vil således ikke blive ødelagt eller beskadiget i anlægs- eller driftsfasen. Der vil desuden ikke ske forsætligt drab af individer af bred vandkalv. Det er Naturstyrelsens vurdering, at områdets økologiske funktionalitet for bred vandkalv opretholdes. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er på det foreliggende grundlag enig.

7.8 Fruesko

Der er ikke registreret fruesko inden for projektområdet og den nærmeste registrering af fruesko, ca. 500 m nord for projektområdet, vurderes ikke at være pålidelig, som beskrevet i afsnit 6.1.2.4. Naturstyrelsen oplyser, at projektet ikke har tiltag i anlægs- eller driftsfasen, der overlapper eller påvirker registrerede eller potentielle voksesteder for fruesko. Der vil desuden ikke ske forsætlig plukning, indsamling, afskæring, opgravning, oprivning eller ødelæggelse af fruesko. Naturstyrelsen vurderer, at den økologiske funktionalitet for fruesko opretholdes. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er på det foreliggende grundlag enig.

7.9 Ulv

Der er ikke registreret ulv inden for eller i nærheden af projektområdet. Projektområdet indeholder ikke egnede yngle-, raste- eller fourageringsområder for ulv. Det er Naturstyrelsens vurdering, at projektet ikke har tiltag i anlægs- eller driftsfasen, der overlapper eller påvirker registrerede eller potentielle levesteder for ulv. Ulvs yngle- og rasteområder vil således ikke blive ødelagt eller beskadiget i anlægs- eller driftsfasen. Der vil heller ikke ske forsætligt drab af individer af ulv. Naturstyrelsen vurderer, at områdets økologiske funktionalitet for ulv opretholdes. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er på det foreliggende grundlag enig.

7.10 Samlet vurdering af påvirkninger på bilag IV-arter

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har hverken kendskab til eller forventning om tilstedeværelse af yderligere bilag IV-arter, som vil kunne blive påvirket væsentligt af projektet. Projektet indebærer ikke ændring af søer, vandhuller eller beskyttede sten- og jorddiger, fældning af gamle træer og levende hegn eller nedrivning af gamle bygninger m.m., som ville kunne fungere som yngle- eller rasteområde for flagermus, markfirben, padder eller øvrige bilag IV-arter. Ligeledes medfører projektet ikke andre væsentlige påvirkninger uden for projektområdet. SGAV vurderer, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil medføre væsentlige påvirkninger på bilag IV-arter, da projektet ikke medfører forsætligt drab af individer og heller ikke beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder for arterne i deres naturlige udbredelsesområder i og nær projektområdet, jf. § 10 i habitatbekendtgørelsen.

8 § 3-beskyttet natur (naturbeskyttelsesloven)

Naturbeskyttelseslovens § 3 har til formål at beskytte naturtyperne mod ændringer i deres naturtilstand og dermed undgå udryddelse. De nærmeste § 3-arealer er søer, moser, eng og overdrev jf. Figur 8. Inden for projektområdet er der registreret fem mindre § 3-beskyttede søer med et samlet areal på 0,72 ha, hvoraf den største sø har et areal på ca. 0,37 ha. Der er ikke registreret § 3-beskyttede vandløb inden for projektområdet eller i dets skel.

Rebild Kommune har foretaget besigtigelser af søerne beliggende inden for projektområdet i perioden 2012-14. Tre af søerne er vurderet til at have god naturtilstand, mens to af søerne er vurderet til at have ringe naturtilstand. Søerne er små og omgivet af krat, græsarealer eller, i den nordligste søs tilfælde, hede. De væsentligste angivne trusler mod søerne er tilgroning og eutrofiering. En enkelt af søerne er truet mod udtørring. I tre af de fem søer inden for projektområdet har kommunen i forbindelse med besigtigelse fundet hhv. voksne individer samt larver og æg af stor vandsalamander foruden haletudser af spidssnudet frø.

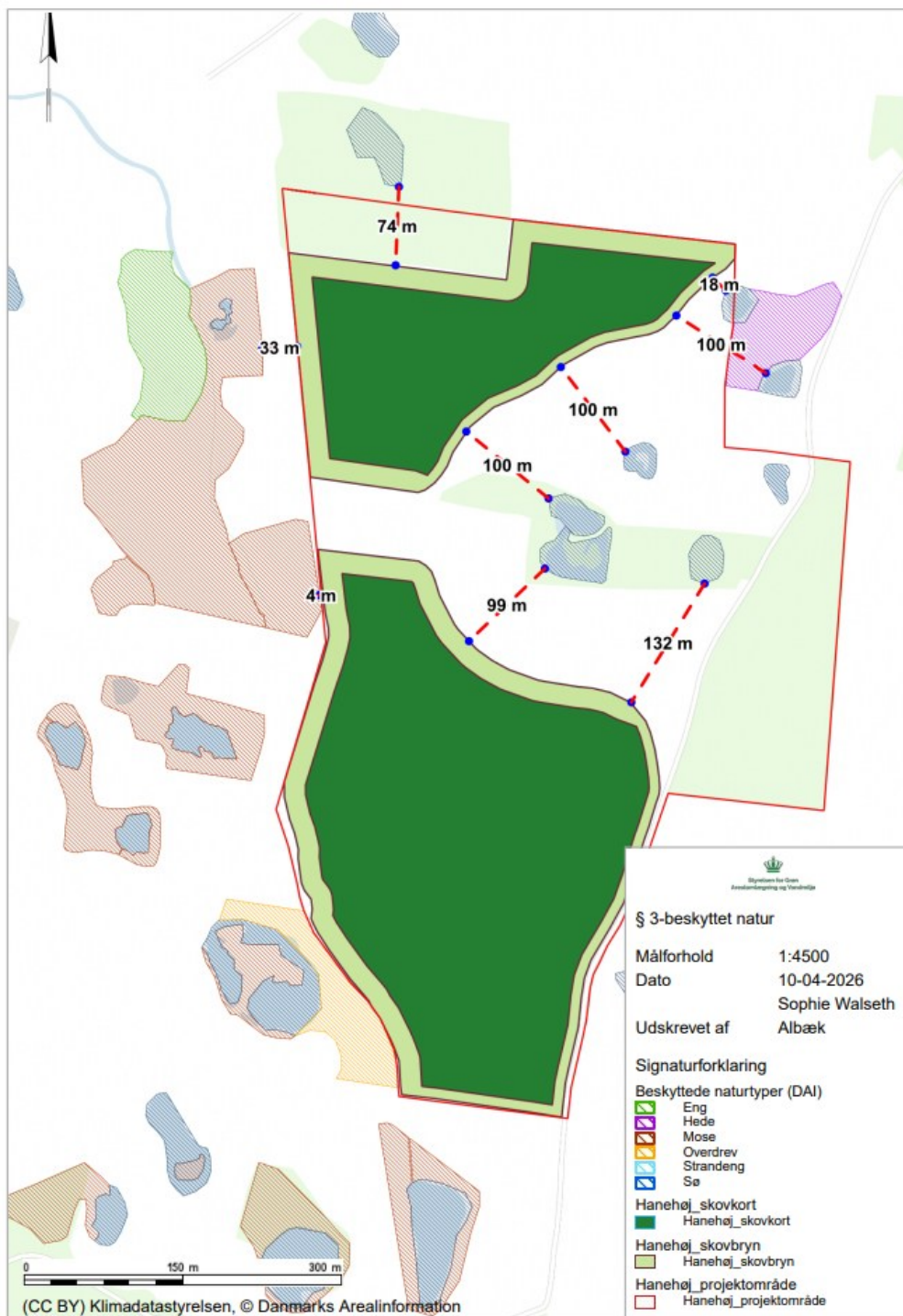
De § 3-beskyttede naturtyper, der grænser direkte op til projektområdet, fremgår nedenfor:

- Mose: 1 lokalitet, 0,66 ha (ligger i tilknytning til mere mose og et vandløb)
- Hede: 1 lokalitet, 0,63 ha (ligger i tilknytning til to søer)

- Overdrev: 1 lokalitet, 0,79 ha (ligger i tilknytning til sø og mose)

Den registrerede mose vest for projektområdet er senest besigtiget og opdateret i perioden 2017-2019. Mosen er vurderet til at have moderat naturtilstand og tilgroning er angivet som en trussel. Der foreligger ingen besigtigelsesnotater om den registrerede hede eller det registrerede overdrev. Inden for en afstand af 500 m fra projektområdet, især mod vest, forekommer flere § 3-beskyttede naturtyper, herunder søer, moser, enge, overdrev og vandløb.

I henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 må tilstanden af de beskyttede naturtyper ikke ændres. Forbuddet omfatter både aktiviteter i selve naturområdet og aktiviteter uden for området, som kan påvirke naturtypen indirekte.

Figur 8. Kort over projektområdet og § 3-beskyttet natur.

8.1 Påvirkninger fra anlægsfasen

Naturstyrelsen oplyser, at projektet er planlagt således, at der ikke er overlap mellem projektets aktiviteter i anlægsfasen og den beskyttede natur jf. afsnit 2.1. Der vil således hverken ske jordbearbejdning, tilplantning, fældning eller kørsel med maskiner i eller tæt på de registrerede § 3-områder. Naturstyrelsen oplyser desuden, at det planlagte lysåbne areal inden for skovrejsningsprojektet kommer til at omgive de eksisterende søer i området, som derfor ikke vil blive påvirket af skygge fra den fremtidige skov.

Der holdes en mindsteafstand på ca. 20 m fra selve skovrejsningen og til nærmeste § 3-beskyttede areal (den nordligste sø) inden for projektområdet. Der vil således i forbindelse med anlægsarbejdet holdes større afstand til de § 3-beskyttede naturtyper, end det tidligere har været tilfældet under den landbrugs-mæssige drift. Der holdes desuden en mindsteafstand på ca. 100 m til de øvrige § 3-beskyttede søer inden for projektområdet. Mod vest grænser projektområdet op til hhv. en § 3-beskyttet mose og et overdrev, hvor der holdes en afstand på ca. 2 m hertil. Da de to tilgrænsende § 3-beskyttede arealer er beliggende vest for projektområdet, vurderes der ikke at være risiko for væsentlig påvirkning af arealerne ift. tilgroning, da de typiske vindretninger i Danmark er fra vest og sydvest¹². Der er ikke hydrologisk forbindelse fra projektområdet til den beskyttede natur. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer på det foreliggende grundlag, at anlægsfasen ikke vil medføre væsentlige påvirkninger på § 3-beskyttet natur.

8.2 Påvirkninger fra driftsfasen

Naturstyrelsen vurderer, at projektet ikke indebærer aktiviteter i driftsfasen, der vil påvirke § 3-beskyttede naturtyper væsentligt. Projektet forventes derimod i driftsfasen at have en positiv indvirkning på de eksisterende § 3-beskyttede naturtyper, idet ophør af gødskning på de omkringliggende dyrkningsflader vil reducere eutrofieringen af søerne. Det forventes, at dette gradvist vil medføre en forbedring af naturtilstanden i de § 3-beskyttede naturtyper. Projektet bidrager desuden til at skabe nye naturtyper gennem etablering af lysåbne arealer i skoven, hvorved eksisterende naturfragmenter forbindes og på længere sigt kan indgå i en sammenhængende økologisk struktur. Hertil vurderer Naturstyrelsen, at der er gode muligheder for udvikling af overdrev eller hede på bakkerne omkring søerne.

8.3 Samlet vurdering af påvirkninger på § 3 beskyttet natur

Naturstyrelsen vurderer, at projektets gennemførelse ikke vil medføre tilstandsændringer og forudsætter derfor ikke en dispensation. I Naturstyrelsens vurdering er indgået projektets beliggenhed, omfang og karakter i forhold til potentielle påvirkninger af § 3-beskyttede områder. På længere sigt forventes projektet at medføre en samlet positiv påvirkning af områdets § 3-beskyttede natur, dels gennem ophør af sprøjtning og næringsstofpåvirkning, dels ved etablering af nye naturarealer, som kan bidrage til at styrke den økologiske sammenhæng og biodiversiteten i området.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at der ikke er risiko for permanente tilstandsændringer eller udledning af forurenende stoffer til nærliggende § 3-beskyttede naturtyper. Projektet medfører ikke emissioner eller risiko for udledning af vand til nærliggende § 3-beskyttede naturtyper, herunder vandløb. Projektet vurderes heller ikke at forhindre passage for fauna til nærliggende naturområder. Styrelsen vurderer på det foreliggende grundlag, at projektets anlægs- og driftsfase ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af naturområderne omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

9 Støv, støj og vibrationer, lys, luft og lugt

Naturstyrelsen oplyser, at anlægsperioden vil have en varighed på ca. 20 arbejdsdage for det samlede projekt. Anlægsarbejdet udføres kun i almindelig arbejdstid på hverdage og lørdage (mandag-fredag kl. 07-18 og lørdag kl. 07-14). Rebild Kommune har ikke et regulativ for støjende/støvende aktiviteter, men midlertidige aktiviteter¹³, der kan medføre gener for omgivelserne i form af støj, støv eller vibrationer skal anmeldes til Rebild Kommune mindst 14 dage før aktiviteterne påbegyndes. Ved uheld som f.eks. oliespild kan der være arbejde uden for normal arbejdstid for at afbøde eventuelle skader fra uheldet.

¹² [Vind i Danmark | DMI](#)

¹³ <https://rebild.dk/erhverv/miljoe/bygge-og-anlaegsaktiviteter/midlertidige-aktiviteter>

I anlægsfasen vil maskinelt arbejde i forbindelse med etablering af skoven i form af eventuel pløjning, isåning af såsæd, plantning, eventuel hegning og eventuelt renhold af den nye kultur medføre en mindre grad af gener i form af støv og støj fra maskiner. Anlægsarbejdet vurderes ikke at give anledning til vibrationer. Omfanget af støv- og støjgener i anlægsfasen vurderes at være mindre end eller på niveau med de gener, der har været forbundet med landbrugsdriften på arealet, jf. afsnit 2.1, da anlægsarbejdet vil være koncentreret på de 18,2 ha af projektarealet, der tilplantes og langs hegnslinjer.

Der forventes ingen lysgener, da arbejdet alene udføres i dagslys og uden brug af arbejdsbelysning. Tilsvarende vurderes der ikke at opstå lugt- og røggener, idet der ikke forekommer væsentlige emissioner fra entreprenørmaskiner. Naturstyrelsen oplyser, at der ikke er spredt gødning eller pesticider i projektområdet, siden Naturstyrelsen overtog arealet i 2022, og der vil fortsat i projektets anlægs- og driftsfase ikke blive spredt gødning eller pesticider inden for projektarealet.

Når projektet er etableret og skovrejsningen overgår til driftsfase, vil støv, støj, vibrationer, lys og lugt mindskes yderligere som følge af ophør af landbrugsmæssig drift. Ved de lejlighedsvis hugstindgreb i skoven vil skovningsmaskinerne, inden for almindelig arbejdstid, kunne give anledning til midlertidige påvirkninger i form af støj og lys. De midlertidige gener fra støj og lys vurderes at være på niveau med støj- og lysgenerne fra den nuværende landbrugsdrift, bare mindre hyppige. Sammenfattende er det Naturstyrelsens vurdering, at skovrejsningen samlet set ikke medfører væsentlige gener for omkringboende, hverken i anlægs- eller driftsfasen.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer på baggrund af ovenstående, at projektet samlet set ikke vil medføre væsentlige påvirkninger fra støv, støj, vibrationer, lys, luft eller lugt i hverken anlægs- eller driftsfasen. Eventuelle gener forbundet med projektet vil være knyttet til anlægsfasen men er af kortvarig karakter og ikke væsentlige for nærområdet og de omkringboende.

10 Ressourcer, affald og spildevand

Naturstyrelsen oplyser, at der i anlægsfasen ikke tilføres råstoffer og der genereres ikke spildevand. Affald fra anlægsarbejdet vil bestå af emballageaffald i form af sække og engangspaller. Affaldet afhændes efter gældende lov og håndteres på nærmeste godkendte modtagestation. Projektet medfører ikke forbrug af råstoffer, genererer ikke affald og udleder ikke spildevand i driftsfasen. Sammenfattende er det Naturstyrelsens vurdering, at den begrænsede mængde affald i anlægsfasen ikke vil give anledning til væsentlige miljøpåvirkninger.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer på det foreliggende grundlag, at anvendelse af råstoffer i projektet er begrænset til det nødvendige og at håndtering af affald kan ske efter gældende regler på området uden væsentlige påvirkninger på miljøet. Da projektet ikke genererer spildevand, vurderer Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, at projektet ikke vil medføre væsentlige påvirkninger på miljøet i forhold til spildevand.

11 Jordforurening

Der er ikke registreret kortlagte jordforureninger inden for projektområdet og projektområdet er ikke omfattet af kommunens områdeklassificering. Naturstyrelsen har været i dialog med Rebild Kommunes Center Natur og Miljø (se Bilag 4), som skriver, at der ikke er nogen jordforurening på matriklen, at der ikke er kendskab til udbredelse af slam, bioaske eller affaldsprodukter på matriklen, samt at de ikke har kendskab til kemisk bekæmpelse af invasive arter i området.

Da der hverken er registreret kortlagte jordforureninger inden for projektområdet og da projektområdet heller ikke er omfattet af kommunens områdeklassificering, vurderer Naturstyrelsen, at projektet ikke vil medføre mobilisering af jordforurening, der kan påvirke grundvandsforekomster negativt i anlægs-

fasen eller i driftsfasen. Projektet medfører ikke ny jordforurening i anlægs- eller driftsfasen. Naturstyrelsen vurderer på denne baggrund, at projektet ikke vil medføre mobilisering af jordforurening, der kan påvirke grundvandsforekomster negativt i anlægsfasen eller i driftsfasen.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer på det foreliggende grundlag, at projektet ikke vil medføre forøget jordforurening eller mobilisering af jordforurening på en sådan måde, at det potentielt kan påvirke nærliggende jorde. I vurderingen har Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø lagt vægt på, at eventuelt forurenede jord håndteres i overensstemmelse med jordflytningsbekendtgørelsen, og at flytning af jord fra områdeklassificerede områder samt V1- og V2-kortlagte matrikler anmeldes til Rebild Kommune. I driftsfasen har projektet ingen emissioner eller aktiviteter, der kan mobilisere jordforureninger.

12 Drikkevandsinteresser

Projektområdet ligger i et område med drikkevandsinteresser, inden for nitratfølsomme indvindingsområder og indsatsområder indenfor nitratfølsomme indvindingsområder. Området er omfattet af 'Indsatsplan Rold Skov – Hellum', der er en kommunal indsatsplan for beskyttelse af drikkevandet. Derudover er der tre vandværker, der har projektområdet som indvindingsopland uden for områder med særlige drikkevandsinteresser.

Naturstyrelsen oplyser, at der til og med 2026, hvor skovrejsningen udføres, vil være landbrugsdrift i projektområdet. Siden Naturstyrelsen overtog arealet i 2022, er arealet drevet uden brug af pesticider af hensyn til drikkevandet, og siden 2024 er arealet drevet uden gødskning med henblik på at fjerne flest mulige næringsstoffer, inden arealet tilplantes. Driften er aftalt med vandværket med henblik på at sikre drikkevandets egnethed. Inden Naturstyrelsens overtagelse har der været konventionel landbrugsdrift med brug af sprøjtemidler og gødning. Projektområdet er beliggende i et opland, hvor der på oplandsniveau er kortlagt risiko for fosfortab. Det samlede fosfortab fra de dyrkede arealer i oplandet er opgjort til 0,0-0,1 kg/ha (data fra AU 2020, MiljøGIS over fosforkortlægning).

Projektet vil betyde at landbrugsdriften i området ophører, hvorved nedsivningen af nitrat samt eventuelle pesticidrester til grundvandet vil mindskes. Da netop nitrat og pesticider, sammen med chrom, er årsag til den manglende målopfyldelse for de regionale grundvandsforekomster, som angivet i Tabel 1, vurderer Naturstyrelsen, at skovrejsningsprojektet vil være positivt for grundvandsbeskyttelsen og dermed også for drikkevandsinteresserne i området. Projektets gennemførelse vil hverken i anlægs- eller driftsfasen påvirke tilstanden af grundvandsforekomster med drikkevandsinteresser væsentligt.

12.1 Påvirkning af drikkevandsindvindingen

Projektet medfører ingen påvirkning af grundvandsforekomsternes tilstand jf. afsnit 4.2. Naturstyrelsen oplyser, at der ikke vil blive anvendt gødning, pesticider eller andre miljøfarlige, forurenende stoffer på arealerne. Naturstyrelsen oplyser, at området hidtil har været underlagt landbrugsdrift. Naturstyrelsen vurderer, at anlægsarbejdet ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af drikkevandsindvindingen i området, da skoven fungerer som et beskyttende lag over grundvandet og er en varig beskyttelse af fremtidens drikkevand. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærker, at overskridelse af drikkevandskvalitetskravet er gældende for alle stoffer, som kan frigives i forbindelse med projektet, og er dermed ikke begrænset til, hvad der tidligere har medført påvirkning af drikkevandsindvindingen. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er på det foreliggende grundlag enig i Naturstyrelsens vurdering af, at projektet ikke vil påvirke nuværende drikkevandsindvinding væsentligt.

12.2 Samlet vurdering af påvirkninger på drikkevandsinteresser

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer på det foreliggende grundlag, at projektet ikke vil medføre negativ påvirkning af drikkevandsinteresser, herunder heller ikke fra jordforurening.

Det skyldes projektets midlertidige karakter, afstande til særlige drikkevandsinteresseområder og at eventuelt forurennet jord håndteres i overensstemmelse med jordflytningsbekendtgørelsen. I driftsfasen har projektet ingen emissioner eller aktiviteter, der kan mobilisere jordforureninger, hvorfor det er Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurdering, at projektet i driftsfasen ikke vil udgøre en risiko for at forringe forureningstilstanden i områderne for drikkevandsinteresser.

13 Kystnærhedszonen

Projektområdet ligger i en afstand af ca. 15 km fra kystnærhedszonen. Formålet med kystnærhedszonen er, at de åbne kyster fortsat kan udgøre en væsentlig naturværdi og landskabelig værdi i området. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at projektet ikke er i strid med kystnærhedszonens bestemmelser, grundet projektets afstand hertil og karakter uden påvirkninger heraf.

14 Oversvømmelsesrisici og lavbundsområder

Projektområdet er beliggende udenfor arealer, hvor Rebild Kommune har vurderet, at der er risiko for oversvømmelse i forbindelse med nedbørshændelser. Projektområdet er desuden beliggende udenfor områder udpeget som lavbundsarealer. Naturstyrelsen vurderer derfor, at nærværende projekt ikke er modstridende med kommuneplanens retningslinjer i forhold til oversvømmelsesrisici og lavbundsområder.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at projektet ikke vil have væsentlig indflydelse på lavbundsområder samt områder med oversvømmelsesrisici, da projektet er beliggende udenfor disse kommunale udpegninger.

15 Nærmeste fredning

Projektområdet krydser ikke fredede områder. Nærmeste fredede område er Fræer Kirke, som ligger ca. 800 m nord for projektområdet. Ifølge fredningskendelsen (nr. 01384.01) er formålet med fredningen, at friholde fredningsarealet for opførelse af bygninger. Projektet vurderes ikke at være i strid med fredningens formål eller i øvrigt påvirke det fredede område på baggrund af afstanden hertil.

16 Reservater og naturparker

Projektet ligger ca. 19 km nord for Mariager Fjord, der er det nærmeste naturreservat samt ca. 70 km nord for Mols Bjerge, der er nærmeste nationalpark. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer på det foreliggende grundlag, at projektet ikke svækker bestanden af vildtlevende fugle eller pattedyr, hvorfor projektet hverken i anlægs- eller driftsfasen vil være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater, naturparker eller lignende områder til beskyttelse af natur og biodiversitet. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har ikke kendskab til faktiske planer herom inden for projektområdet.

17 Bygge- og beskyttelseslinjer samt råstofgraveområder

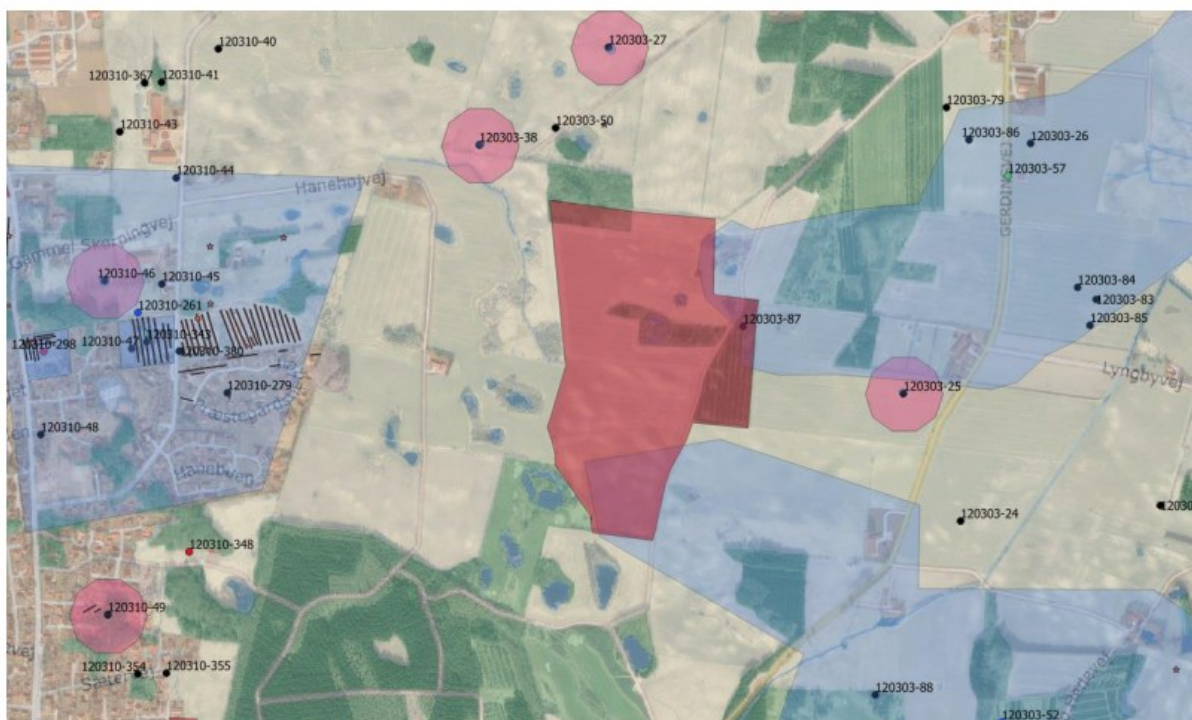
Projektområdet er hverken beliggende inden for å- og søbeskyttelseslinjer, skov- og kirkebyggelinjer, råstofgraveområder, beskyttede sten- og jorddiger, fortidsmindebeskyttelseslinjer m.m. Der er ingen fredede, men ikke-fredede fortidsminder inden for projektområdet.

17.1 Fortidsminder

Der er ingen fredede fortidsminder inden for projektområdet. Der er registreret to ikke-fredede fortidsminder inden for projektområdet. Naturstyrelsen har været i kontakt med Nordjyske Museer om skovrejsningsprojektet. Nordjyske Museer bemærker i udtalelse vedr. de arkæologiske interesser (se Bilag 4), at ca. ¼ af projektområdet er registreret som fortidsmindeareal i form af et marksystem fra ældre jernalder, samt at den tilhørende jernalderbebyggelse formentlig kan findes i lokalområdet. Nordjyske Museer bemærker desuden, at der findes en gravhøj (ID 120303-87) på et område med eksisterende skov i projektområdets østlige del.

Nordjyske Museer vurderer, at der er høj risiko for at påtræffe væsentlige fortidsminder, som da er omfattet af museumslovens § 27, indenfor det registrerede jernaldermarksystem. Jævnfør Bilag 4 opfordrer Nordjyske Museer til, at der forud for skovrejsningen gennemføres en større, arkæologisk forundersøgelse af dele af projektområdet for at af- eller bekræfte tilstedeværelsen af fortidsminder, deres udstrækning samt bevaringsgrad. Nordjyske Museer anbefaler således en forundersøgelse af:

- De sydlige 4 ha (det område hvor den røde og blå polygon har overlap på Figur 9)
- Et område på ca. 50 x 50 m ved gravhøj 120303-87, såfremt arealet skal skovrejses på ny

Figur 9. Luftfoto med markering af projektarealet (rød), kendte fortidsminder (prik: sort=oldtid, rød=stenalder, grøn=bronzealder, blå=jernalder), fortidsmindearealer (blå) og museets tidligere undersøgelser i området (brun streg) samt 100 m zoner omkring fredede gravhøje (rosa). Ortofoto fra 2020 © Datafordeler.

Naturstyrelsen oplyser, at der ikke foretages rydning af skov eller jordbearbejdning under nuværende pløjelag i den eksisterende bevoksning i projektområdets østlige del, hvor den pågældende gravhøj ligger. Naturstyrelsen vurderer derfor, at der ikke vil ske en påvirkning inden for 50 x 50 m af gravhøjen (ID 120303-87). Naturstyrelsen oplyser, at der ikke er behov for at foretage dybdepløjning eller hulboring ved hverken plantning eller foryngelse af Hanehøj Skov, idet der ikke findes et vandstandsende lag i jordbunden. Det vil sige, at Naturstyrelsens jordbearbejdning er overfladisk og kun foregår i de øverste 10-15 cm af jorden, svarende til græstørven. Det er derfor Naturstyrelsens vurdering, at der ikke vil ske forstyrrelse af eventuelle fortidsminder ved etablering af skov på arealerne. Projektets gennemførelse

medfører således ingen tilstandsændringer af fortidsminder og forudsætter derfor ikke dispensation efter museumslovens § 29e, hvorfor Naturstyrelsen vurderer, at skovrejsningen ikke vil påvirke fortidsminder negativt, hverken i anlægs- eller driftsfasen.

Findes der under jordarbejde spor af fortidsminder, skal arbejdet standses, i det omfang det berører fortidsmindet og fortidsmindet skal straks anmeldes til det relevante museum jf. museumslovens § 27, stk. 2¹⁴.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer på det foreliggende grundlag, at projektet ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af fortidsminder, idet skovrejsningen etableres uden dybdepløjning, hvorfor jordbearbejdning vil foregå i det nuværende pløjelag og ikke dybere end 15 cm.

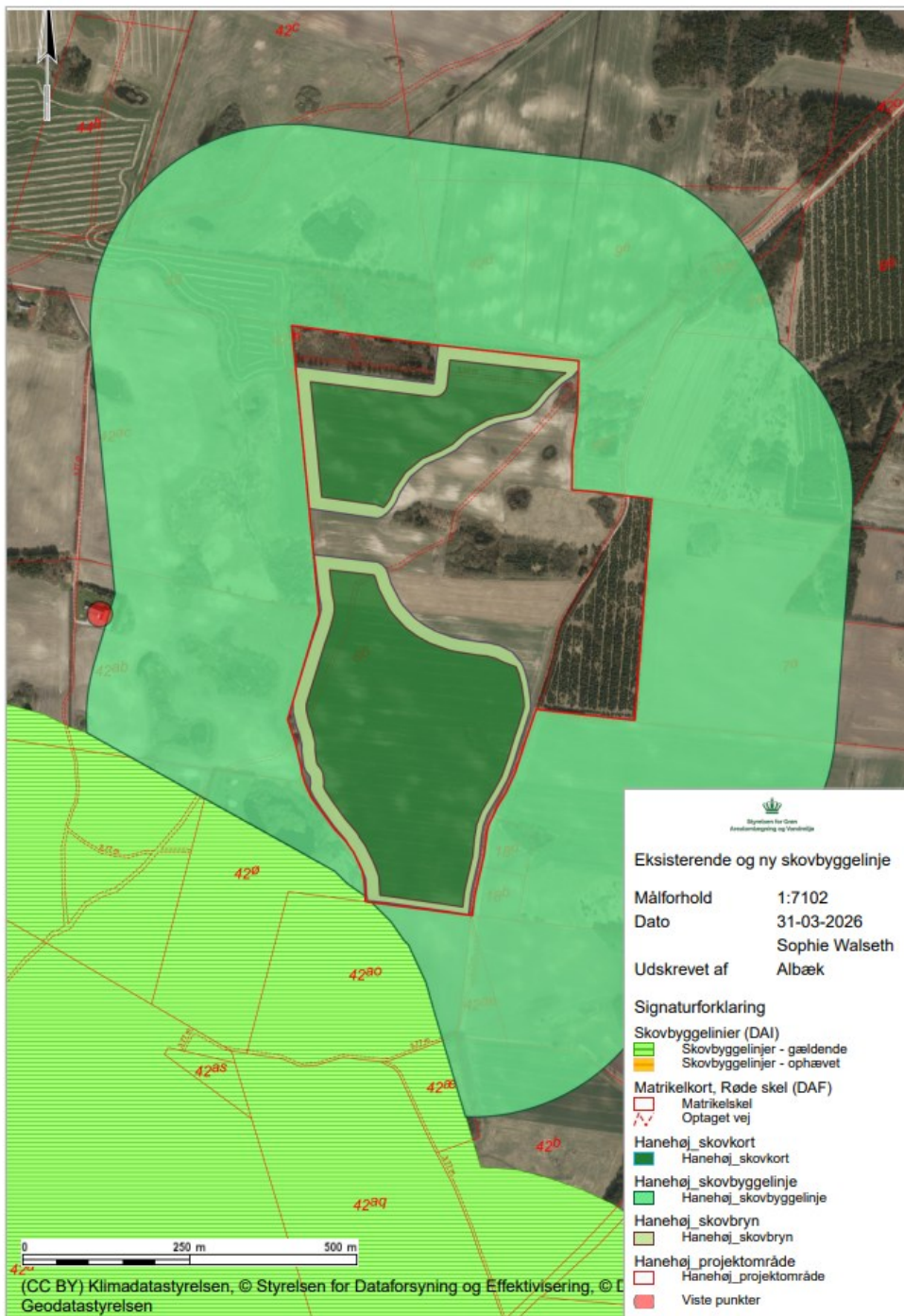
17.2 Skovbyggelinje

Projektområdet grænser op til eksisterende skovbyggelinje. Hovedformålet med skovbyggelinjen er at sikre skovens værdi som landskabselementer og at opretholde skovbrynene som levesteder for plante- og dyrelivet. Bestemmelsen vedrører alene bebyggelse, og den ansøgte skovrejsning forudsætter ikke dispensation. Skovbyggelinjen gælder også for nyplantede skove. Projektets gennemførelse vil derfor medføre, at der efter anlægsarbejdets afslutning opstår en ny 300 meters skovbyggelinje omkring det tilplantede areal (jf. Figur 10).

Den udvidede skovbyggelinje vurderes at berøre én beboelsesejendom samt marker i omdrift. Udpegningen ændrer ikke de eksisterende anvendelsesmuligheder men betyder, at ny bebyggelse inden for zonen som udgangspunkt skal vurderes efter naturbeskyttelseslovens § 17. Naturbeskyttelseslovens § 17 indeholder dog flere undtagelser. Efter § 17, stk. 2, nr. 5 gælder forbuddet ikke, hvis der meddeles landzonetilladelse efter planlovens § 35, stk. 1. Det betyder, at byggeri i landzone, som kræver landzonetilladelse, ikke samtidig kræver dispensation fra skovbyggelinjen. Bestemmelsen er således harmoniseret med planlovens regler.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer på det foreliggende grundlag, at skovrejsningen og den nye skovbyggelinje ikke vil medføre væsentlige påvirkninger for ejendomme inden for skovbyggelinjen.

¹⁴ BEK nr. 1017 af 07/07/2025 vedr. bekendtgørelse af museumsloven.

Figur 10. Kort over hhv. eksisterende skovbyggelinje om Nordre Purker (Rold Skov) markeret med lysegrøn samt den nye skovbyggelinje omkring skovrejsningen, Hanehøj Skov, markeret med grøn.

17.3 Samlet vurdering af påvirkninger på bygge- og beskyttelseslinjer

Sammenfattende er det Naturstyrelsens vurdering, at miljøpåvirkningerne i anlægs- og driftsfasen ikke er væsentlige i forhold til beskyttelsesinteresserne i projektområdet. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er enig i vurderingen af, at projektet ikke medfører væsentlige påvirkninger på bygge- og beskyttelseslinjer.

Nordjyske Museer er hørt i forbindelse med planlægningen af skovrejsningen og de konkrete anlægsaktiviteter, og har vurderet, at der er behov for en større arkæologisk forundersøgelse af dele af projektområdet.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at den nye skovbyggelinje, som projektet afkaster, potentielt vil give begrænsninger for de lodsejere, der bliver omfattet heraf. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer dog ikke, at det vil være en væsentlig påvirkning i miljøvurderingssammenhæng.

På baggrund af ovenstående vurderer Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, at projektet ikke vil have væsentlige påvirkninger på bygge- og beskyttelseslinjer, beskyttede diger og fortidsminder samt råstofgraveområder.

18 Arealanvendelse og landskabspåvirkning

Projektområdet, som ligger i landzone, er i kommuneplanrammen udlagt som rekreativt område og er en del af landskabskarakterområdet 'Blenstrup Storbakkelandskab'. 'Blenstrup Storbakkelandskab' karakteriseres som et landbrugslandskab i et storbakket terræn, hvor kulturhistoriske elementer opleves tydeligt i kraft af områdets mange kirkelandsbyer, hedegårde og varierede arealanvendelse.

I Kommuneplan 2025 for Rebild Kommune¹⁵ er projektområdet udpeget som:

- skovrejsning ønsket
- naturbeskyttelsesinteresser
- konsekvensområde omkring tekniske anlæg
- økologiske forbindelser
- større sammenhængende landskaber

Skovrejsning ønsket

Af kommuneplanens retningslinjer fremgår, at udpegningen af områder til 'skovrejsning ønsket' er sket for at opnå en række positive effekter ved skov som f.eks. mulighederne for et aktivt fritidsliv, sund livsstil for byens borgere, skovens ro kan bidrage til mental sundhed, levesteder for truede planter og dyr, bevægelse, leg og læring hos skovens gæster, CO₂-lagring, træ kan bruges som klimavenligt byggemateriale og give beskyttelse af grundvandet.

¹⁵ <https://rebild.viewer.dkplan.niras.dk/plan/64#/34560>

Potentielle naturbeskyttelsesinteresser

I de 'potentielle naturbeskyttelsesinteresser', sigter planlægning og administration vedrørende arealanvendelsen og tilstanden på friholdelse af arealerne for større tekniske anlæg, veje og anden arealanvendelse, der modvirker, at arealerne kan rumme naturindhold og fungere som spredningsveje for planter og dyr jf. kommuneplanens retningslinjer. De er udpeget steder, hvor der i dag ikke nødvendigvis er natur, men hvor fremtidig ekstensiv brug eller natur vil kunne forbinde ellers uforbundne naturområder. De potentielle økologiske forbindelser skal tjene til forbedring af spredningsmuligheder for plante- og dyreliv knyttet til især skove, vådområder, vandhuller samt i mindre omfang overdrev og hede.

Konsekvensområde omkring tekniske anlæg

I henhold til kommuneplanens retningslinjer vedrørende 'konsekvensområde omkring tekniske anlæg' skal udpegningen sikre de omkringliggende arealer mod uacceptable forurenings- og støjniveauer. Det konkrete tekniske anlæg, hvis konsekvensområde ligger inden for projektområdet, er en skydebane.

Økologisk forbindelse

Dele af projektområdet ligger inden for udpegningen 'økologisk forbindelse'. Af kommuneplanens retningslinjer fremgår, at de økologiske forbindelser skal sikre, at bestande af planter og dyr kan spredes i landskabet og udveksle tilstrækkeligt med individer og gener til at fastholde en sund udvikling samt sprede sig til nye levesteder, der skabes i landskabet. Det gælder f.eks. nye vandhuller, vådområder, skove og læhegn. Kommunens planlægning og administration sigter på at øge de økologiske forbindelsers funktionsdygtighed. Det kan ske ved ekstensivering af landbrugsdrift, naturgenopretning og understøttelse af naturpleje på arealerne. De økologiske forbindelser kan opdeles i kategorier, hvoraf skovforbindelser (inkl. skovrejsningsområder og områder med mange læhegn og småplantninger) er en kategori.

Større sammenhængende landskaber

Dele af projektområdet ligger inden for udpegningen 'større sammenhængende landskab'. Større sammenhængende landskaber er jf. kommuneplanen udpeget for at supplere og understøtte den mere fragmenterede udpegning af bevaringsværdige landskaber. Udpegningen udgør en buffer omkring de særligt bevaringsværdige landskaber og sikrer, at landskabsværdierne ses i en større sammenhæng, herunder i sammenhæng på tværs af kommunegrænsen. Indenfor de større sammenhængende landskaber skal muligheden for at opleve de langstrakte landskabssammenhænge, som ikke nødvendigvis er påvirket af tekniske anlæg, markant byggeri og byer, prioriteres. Det betyder, at større tekniske anlæg, langbrugsbyggeri og markant byggeri skal placeres og udformes på en måde, der sikrer, at de langstrakte landskabssammenhænge ikke påvirkes negativt i væsentlig grad.

Øvrige landskabsinteresser

Projektområdet er også omfattet af udpegningen 'øvrige landskabsinteresser'. I henhold til Kommuneplan 2025 ligger områder med 'øvrige landskabsinteresser' udenfor bevaringsværdige landskaber og større sammenhængende landskaber. Dermed ligger de også udenfor de store ådale og større skovområder og fremstår i vid udstrækning som landbrugslandskab. Områder med øvrige landskabsinteresser er som udgangspunkt de mest robuste overfor ændringer, fx nye byggerier og tekniske anlæg samt for inddragelse af nye arealer til byzone. Områdernes landskabskarakter bør inddrages i vurderingen af, hvordan nye anlæg og bebyggelse placeres og udformes, samt hvordan overgangen mellem nye byområder og det åbne land skal udformes.

Rebild Kommunes anbefalinger for 'Blenstrup Storbakkelandskab' er, at skovrejsning ikke er foreneligt med landskabskarakteren, i særdeleshed for at sikre indsigtskilerne til områdets mange kirker og sikre landskabets åbne karakter.

Anlægsfasen

Da skovrejsningsprojektet hverken er et teknisk anlæg eller markant byggeri og der etableres udsigtskiler til det omkringliggende landskab, vurderes projektet ikke at være i strid med udpegningen 'store sammenhængende landskaber' i Rebild Kommuneplan 2025.

Skovrejsningsprojektet vil ikke medføre øget støjniveau for omkringboende (se i øvrigt afsnit 9 om støj) og er derfor ikke i strid med udpegningen 'konsekvensområde omkring tekniske anlæg'.

Naturstyrelsen vurderer således, at projektet ikke indeholder aktiviteter i anlægsfasen, der er i strid med kommuneplanens retningslinjer eller i øvrigt påvirker landskabelige forhold og kulturmiljøer negativt.

Driftsfasen

Naturstyrelsen oplyser, at man ikke kan se kirkerne fra projektområdet. Dette gælder heller ikke den nærmeste, Fræer Kirke. Naturstyrelsen oplyser, at der med skovrejsningsprojektet både etableres skov og lysåben natur i projektområdet, hvorfor det vurderes at være i overensstemmelse med kommunens landskabskarakteranalyse, idet skoven ikke kommer til at blokere for indsigtskilerne til områdets kirker og der desuden etableres udsigtskiler til det omkringliggende landskab som en del af projektet. Hvis den lysåbne natur i projektområdet udvikler sig med hedevegetation, vil denne del af projektet desuden styrke områdets landskabskarakter.

Naturstyrelsen oplyser, at efterhånden som den nye skov vokser til, vil landskabsbilledet omdannes til et mere lukket skovlandskab. Naturstyrelsen vurderer, at oplevelsen af de bærende landskabspræg opretholdes som følge af skovrejsningen, da vekselvirkningen mellem bevoksede områder og større lysåbne strøg med vide udsigter vil bevare oplevelsen af landskabets storbakkede karakter. Projektområdet ligger desuden i udkanten af landskabskarakterområdet for Blenstrup Storbakkelandskab i nærheden af landskabskarakterområdet 'Rold Skovlandskab', hvor landskabskarakteren er lukket skov med små lysninger, og skovrejsningen vurderes som en forlængelse heraf.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er på det foreliggende grundlag enig og vurderer desuden, at skønt skovrejsning generelt er uforenelig med landskabskarakteren for 'Blenstrup Storbakkelandskab' jf. Rebild Kommunes anbefalinger i landskabskarakteranalysen, er området udpeget som 'skovrejsning ønsket' jf. Kommuneplan 2025, og med dets beliggenhed i udkanten af landskabskarakterområdet 'Blenstrup Storbakkelandskab' i nærheden af 'Rold Skovlandskab' derfor vurderes at være en forlængelse af landskabskarakteren i 'Rold Skovlandskab'.

18.1 Samlet vurdering af landskabspåvirkninger

Naturstyrelsen vurderer, at projektet er i overensstemmelse med kommuneplanens retningslinjer for skovrejsning, potentielle naturinteresser, konsekvensområde omkring tekniske anlæg, økologiske forbindelser og større sammenhængende landskaber, da skovrejsningsprojektet understøtter udviklingen af ny natur med spredningsmuligheder og levesteder for dyr, svampe og planter, ligesom projektet fremmer borgernes muligheder for et aktivt friluftsliv. Der etableres både skov og lysåben natur i projektområdet, hvilket vurderes at være i overensstemmelse med kommunens landskabskarakteranalyse, idet skoven ikke kommer til at blokere for indsigtskilerne til områdets kirker og der desuden etableres udsigtskiler til det omkringliggende landskab som en del af projektet. Sammenfattende er det Naturstyrelsens vurdering, at miljøpåvirkningerne i anlægs- og driftsfasen ikke er væsentlige i forhold til områdets planlægning.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at arealanvendelsen ikke vil have væsentlige påvirkninger for de landskabelige eller kulturhistoriske interesser i området eller for omkringboende, da skovrejsningsprojektet hverken er i strid med retningslinjerne for de kommunale udpegningerne, der findes inden for projektområdet eller kommunens landskabskarakteranalyse. Naturstyrelsen har ikke

oplyst, og Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har ikke kendskab til øvrige historiske, kulturelle, arkæologiske eller geologiske landskabstræk inden for projektområdet, som kan blive væsentligt påvirket af projektet.

19 Forventelige kumulative påvirkninger

Kumulative effekter er en helhedsvurdering med hensyntagen til områdets sårbarhed i forhold til miljøpåvirkninger fra indeværende projekt sammenholdt med områdets andre planer og projekter. Naturstyrelsen oplyser, at skovrejsningen ved Hanehøj Skov gennemføres etapevist over en længere årrække i takt med, at der erhverves jord gennem frivillige aftaler og forventes på sigt at kunne udvides til et samlet areal på ca. 250 ha, som beskrevet i afsnit 2.

Den forventede udvidelse vurderes – i kumulation med det anmeldte projekt – at bidrage positivt til opfyldelsen af nationale og lokale målsætninger om CO₂-binding, reduktion af kvælstofudvaskning til Limfjorden, samt skabelse af sammenhængende naturområder. De samlede effekter vurderes derfor at være gavnlige for miljøet. En udvidelse af skovarealet vil samlet set medføre en gradvis landskabelig forandring fra åbent landbrugsland til et mere skovpræget landskab. Denne udvikling vurderes dog at være i overensstemmelse med kommunens planlægning og vil blive tilpasset landskabets karakter. Skovrejsningen vil understøtte de nationale målsætninger om etablering af 250.000 ha ny skov inden 2045.

Naturstyrelsen har derudover kendskab til et planlagt projekt, der potentielt kan medføre en kumulativ påvirkning i forhold til det aktuelle projekts miljøpåvirkninger i form af grundvandets kvantitative tilstand. Skørping Vandværk har søgt om godkendelse hos Rebild Kommune til at anlægge vandedninger, blandt andet ved underboring igennem projektområdet, med det formål at indvinde drikkevand fra området (Bilag 4). Da Skørping Vandværks projekt stadig er under myndighedsbehandling, kan der forekomme ændringer i den planlagte ledningsføring. Skørping Vandværk forventer, at projektet kan gennemføres i løbet af 2026. Naturstyrelsen vil friholde et smalt tracé, svarende til bredden af en skovvej, over ledningsføringen for træplantning for at sikre adgangen samt sikre, at fremtidigt vedligehold af vandedningen kan foregå uden træfældning. Naturstyrelsen vurderer, at bæredygtig vandindvinding er med til at opretholde grundvandets kvantitative tilstand og understøtter målet om god kvantitativ tilstand, hvorfor det således ikke vil medføre væsentlige kumulative miljøpåvirkninger. Naturstyrelsen har ikke kendskab til andre igangværende, godkendte eller planlagte projekter i området, som forventes at kunne medføre kumulative miljøpåvirkninger i samspil med den aktuelle skovrejsning.

Det er Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø's vurdering, at der med projektet ikke er risiko for kumulative effekter, der kan give væsentlige miljømæssige gener. Det skyldes, at eventuelle gener i forbindelse med anlægsarbejdet vurderes at være lokale og af midlertidig karakter, hvorfor projektet ikke medfører øget kumulative påvirkninger af miljøet sammen med andre lignende anlæg eller aktiviteter i området.

20 Miljøpåvirkning på tværs af landegrænser (Espoo)

Projektet vurderes ikke at have grænseoverskridende miljøpåvirkninger, idet projektet ikke forårsager emissioner til miljøet eller påvirkninger af Vadehavet. Der skal dermed ikke ske sagsbehandling efter Espoo-reglerne.

21 Samlet vurdering af projektet

Projektet vurderes ikke at medføre væsentlige påvirkninger af bilag IV-arter, udpegningsgrundlaget for nærmeste Natura 2000-område eller andre fredede arter. Realisering af projektet vurderes ikke at medføre tilstandsændringer for målsatte vandområder, jf. lov om vandplanlægning og indsatsbekendtgørelsen, eller i omkringliggende naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Der forventes ikke

væsentlige gener for befolkningen i området i hverken anlægs- eller driftsfasen, ligesom projektet ikke generer emissioner eller udledninger af miljøfarlige, forurenende stoffer til luften eller til våde recipienter. Det er derfor Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs vurdering, at det anmeldte projekt ikke er omfattet af krav om miljøvurdering, da det ud fra det oplyste grundlag ikke vil kunne få væsentlig indvirkning på miljøet.

22 Høring af myndigheder og berørte parter

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har foretaget en høring af Rebild Kommune, Nordjyske Museer, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Skørping Vandværk A.m.b.a samt lodsejere, der berøres af den nye skovbyggelinje. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har ikke modtaget nogle høringssvar.

23 Offentliggørelse

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs afgørelse offentliggøres udelukkende digitalt. Materialet kan tilgås på styrelsens hjemmeside www.sgav.dk. Offentliggørelsen finder sted den 28. maj 2026. Offentligheden har adgang til sagens øvrige oplysninger med de begrænsninger, der følger af lovgivningen.

24 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål af enhver med retlig interesse i sagens udfald samt af landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer, jf. miljøvurderingslovens § 50. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk/. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Du kan læse mere om gebyrordningen og klage på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/vejledning/>).

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke modtages gennem Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til SGAV, som videresender anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest fire uger efter offentliggørelsen af afgørelsen dvs. den 25. juni 2026.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs afgørelse kan indbringes for domstolene inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse, jf. Miljøvurderingslovens § 54. På www.domstol.dk findes vejledning om at anlægge en retssag ved domstolene.

24.1 Betingelser mens en klage behandles

Klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer noget andet. Det betyder, at du kan handle efter Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs afgørelse. Udnytter du afgørelsen, indebærer dette ingen begrænsning i klagenævnets mulighed for at

ændre eller ophæve afgørelsen. Hvis nævnet tillægger en klage opsættende virkning, skal du afvente nævnets afgørelse før det anmeldte projekt kan gennemføres, og nævnet kan i den forbindelse påbyde påbegyndte bygge- og anlægsarbejder standset.

25 Bilag

Bilag 1 – bygherres ansøgning

Bilag 2 – projektbeskrivelse

Bilag 3 – kortmateriale

Bilag 4 – ansøgningens bilag

Med venlig hilsen

Sophie Walseth Albæk
Miljøvurdering & Plan
sowaa@sgav.dk